

Mötesbok: Beredningen för lärande och kultur (2025-01-29)

Beredningen för lärande och kultur

Datum: 2025-01-29

Plats: Bohusrummet

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseBeredningen för lärande och kultur2025-01-29

3

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Ärenden

1/25 Systematiskt kvalitetsarbete för förskola och skola - Huvudmannens rapport 2 2024	5
2/25 Kulturpolitisk policy	46
3/25 Förskolegårdar	47
4/25 Övrigt	57

Kallelse

Sammanträdesdatum 2025-01-29

Plats Bohusrummet, plan 2, stadshuset
Tid Onsdagen den 29 januari kl 14:00-18:00

Ledamöter	Ulrica Brogren (S) Matilda Jansson (L) Monika Eliasson (M) Anette Gallo-Marchiando (V) Tobias Wallin (S) John Hansson (SD) Anders Thulin (M) Sammy Nygård (KD) Lennart Wennerblom (MP) Mikael Adielson (UP) Monica Haraldsson (M) Cecilia Olsson (L) My Jansson (S)	Ordförande Vice ordförande
-----------	---	-------------------------------

Ulrica Brogren (S)
Ordförande

Sophie Nygren
Sekreterare

BEREDNINGEN FÖR LÄRANDE OCH KULTUR

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-29

Dagordning

Förslag till beslut

1 Upprop

2 Val av justerare

Utses

3 Tillkommande och utgående ärenden

Fastställs

Ärenden

4 2025-36 Systematiskt kvalitetsarbete för förskola och skola - Huvudmannens rapport 2 2024
Monica Carhult Karlsson, Niklas Delander
14.10-15.10

Antecknas

5 2024-396 Kulturpolitisk policy

Beslut

6 2025-37 Förskolegårdar

Antecknas

7 Övrigt

Antecknas

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Huvudmannens rapport 2 år 2024

Systematiskt kvalitetsarbete skola och förskola

Kunskap, betyg och undervisningens kvalitet

Sektor Bildning och Lärande 2024-11-18

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Sammanfattning	4
3. Skolverkets nationella kvalitetssystem.....	5
4. Förskola och pedagogisk omsorg	6
5. Förskoleklassen	9
6. Fritidshemmet	10
7. Grundskolan årskurs 1-6	11
8. Grundskolan årskurs 7-9	14
9. Anpassad grundskola	19
10. Gymnasieskolan	20
11. Anpassad gymnasieskola	23
12. Vuxenutbildningen	24
13. Övriga områden.....	26
14. Ämnesbetyg	30
15. Nationella prov	35
16. Trygghet och studiero	38

1. Inledning

Kungälv kommun är huvudman för de kommunala skolorna och förskolorna i Kungälv. Detta är den andra av två rapporter under 2024 som sammanfattar Kungälv kommuns systematiska kvalitetsarbete utifrån skollagen, läroplanerna och andra författningar.

I denna rapport, som görs under hösten, ligger fokus på kunskap, betyg, undervisningens kvalitet och ett antal andra områden. Vissa områden är gemensamma för alla skolformer, medan andra skiljer sig åt. Förskoleklassen, fritidshemmet och anpassad grundskola utvärderas också. I den första rapporten för vårterminen låg tonvikten på normer, värden och det kompensatoriska uppdraget.

2. Sammanfattning

Betygsresultat

I årskurs 6 har andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen sjunkit medan den genomsnittliga betygspoängen är den samma som förra året. I årskurs 9 har andelen godkända betyg i samtliga ämnen minskat och det samma gäller för genomsnittligt meritvärde och andelen elever behöriga till gymnasiet. För årskurs 6 ligger Kungälv kommun över riket och liknande kommuner. För årskurs 9 ligger man delvis under riket, men över liknande kommuner.

I gymnasieskolan har andelen avgångselever med gymnasieexamen ökat något, medan den genomsnittliga betygspoängen minskat något. Flera av yrkesprogrammen har förbättrat andelen elever med gymnasieexamen.

Inom vuxenutbildningen är betygsresultaten jämförbara med tidigare år. De flesta som går igenom yrkesutbildning till undersköterska i Kungälv kommun klarar sig med godkänt betyg. Utmaningen är, som med resten av vuxenutbildningen, att motverka avhopp.

Ämnesbetyg och nationella prov

I årskurs 6 presterar Kungälv kommun starkare inom naturorienterande ämnen och teknik. Man har dock lägre betyg för moderna språk. I årskurs 9 är skillnaden minst gentemot riket i naturorienterande ämnen, teknik och matematik. Man ligger dock under riket i många av ämnena. Betygen i de gymnasiegemensamma kurserna varierar beroende på program.

Eleverna i Kungälv kommun har i högre grad än riket samma betyg på nationella provet som deras slutbetyg eller terminsbetyg. Detta är ett positivt resultat. För gymnasieskolan är överensstämmelsen mellan nationella prov och kursbetyg större i engelska än i svenska.

Utbildning och undervisning i förskolan

Kungälv kommun förskola har hög kvalitet inom språk och kommunikation, estetiskt skapande och matematik, men kan förbättra undervisningen i teknik, digital teknik och naturvetenskap. De senare områdena har stärkts de senaste åren och det bedrivs mer planerad undervisning inom dessa områden än tidigare. Överenskommelse om arbetstid för förskollärare har bidragit. I Göteborgsregionens vårdnadshavarenkät visar Kungälv kommun upp fortsatt goda resultat och har bättre resultat än GR:s genomsnitt på samtliga frågor.

Undervisningens kvalitet, lärares bedömningskompetens samt pedagogiskt ledarskap.

Ett utvecklingsarbete om undervisningens kvalitet har bedrivits sedan förra året inom Kungälv kommun med utgångspunkt i vetenskap och beprövad erfarenhet. Fokus ligger på att förbättra undervisningen i svenska och matematik, skapa tydligare lektionsstrukturer och öka det kollegiala lärandet lärare emellan. Rektorerna arbetar även med att stärka lärarnas bedömningskompetens, till exempel genom att stärka återkopplingen till eleverna om deras kunskapsutveckling samt ökad sambedömning där lärarna diskuterar bedömningskriterier och tolkningar. Även den gemensamma analysen av betygsresultaten har stärkts.

3. Skolverkets nationella kvalitetssystem

Systematiskt kvalitetsarbete är reglerat i skollagen och Skolverket har sedan tidigare tagit fram allmänna råd på området. Skolverket har även på uppdrag av regeringen tagit fram ett nationellt kvalitetssystem och under 2025 väntas man anta föreskrifter för systematiskt kvalitetsarbete. Till skillnad från allmänna råd är föreskrifter bindande. Syftet med det nationella kvalitetssystemet är att skapa ökad kvalitet och likvärdighet i kommunernas systematiska kvalitetsarbete.

Det nationella kvalitetssystemet innehåller flera delar:

- Nationella målsättningar, delmål och indikatorer
- Faktorer för framgångsrik skolutveckling
- Verksamhetens förutsättningar
- Kvalitetsdialoger
- Kommande föreskrifter och allmänna råd

Förvaltningen har granskat det nationella kvalitetssystemet och ser att kommunen ligger bra till i relation till de olika delarna av systemet. Kungälv kommun har de senaste åren lagt till ett antal områden till sitt systematiska kvalitetsarbete, bland annat undervisningens kvalitet, pedagogiskt ledarskap, lärares bedömningskompetens samt resursfördelning. Detta är områden som finns med i Skolverkets nationella kvalitetssystem och i förslaget på föreskrifter. Skolverket har också i februari 2024 hållit en kvalitetsdialog med Kungälv kommun. Kvalitetsdialogerna är en del av det nationella kvalitetssystemet. Medverkade gjorde ordförande och vice ordförande för UBL samt sektorledningen för Sektor Bildning och lärande.

4. Förskola och pedagogisk omsorg

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel baseras på GR:s förskoleenkät, som innehåller både en självskattning för personalen och en vårdnadshavarenkät. Personalens självskattning genomförs på en skala från 1 till 5. Varje förskollärare och barnskötare fyller först i självskattningen. Därefter kommer varje arbetslag fram till ett gemensamt svar och utifrån detta räknas ett genomsnitt ut för förskolan och för Kungälv kommun. Vårdnadshavarenkäten låter vårdnadshavare ta ställning till påståenden med olika svarsalternativ. Resultatet räknas om till ett index, även det mellan 1 och 5.

Utbildning och undervisning i förskolan

Utbildning och undervisning i förskolan är ett brett område. Inom Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete följs det upp utifrån områdena kunskapsområden i förskolan, lek samt material. Kunskapsområdena utgår från förskolans läroplan och brukar sammanfattas som språk och kommunikation, estetiskt skapande (bild, form, rörelse, sång, musik, dans och drama), matematik, naturvetenskap samt teknik, inklusive digital teknik.

När det gäller kunskapsområden visar resultatet av rektorernas uppföljningsrapporter att måluppfyllelsen fortsatt är hög för språk och kommunikation, estetiskt skapande samt matematik. Dessa är områden som förskolan har arbetat länge med och där pedagogerna känner sig trygga. Måluppfyllelsen för teknik, digitalisering och naturvetenskap behöver fortsatt stärkas, även som dessa områden har förbättrats över tid.

Undervisningsbegreppet är relativt nytt inom förskolan. Pedagogerna har länge känt osäkerhet kring naturvetenskap och teknik, då de anser sig behöva mer kunskap för att undervisa på ett kvalitativt vis. Som kontrast har pedagogerna haft större trygghet när det gäller undervisning i språk och estetiskt skapande, vilket ofta leder till mer spontan undervisning. Det är värt att reflektera kring om undervisningen inom språk och estetiskt skapande alltid är av högre kvalitet. Pedagogernas planering för naturvetenskap och teknik är ofta medveten och genomtänkt, eftersom dessa ämnen har varit prioriterade utvecklingsområden under lång tid.

Pedagogisk omsorg arbetar utifrån ett annat uppdrag och med andra förutsättningar än förskolan. Inom pedagogisk omsorg finns inga förskollärare, och enligt skollagen är det endast förskollärare som får bedriva undervisning. Därför kan inte samma förväntningar på undervisning och måluppfyllelse ställas inom pedagogisk omsorg. Istället fokuserar pedagogisk omsorg på omsorg, utveckling och lärande. Under året har lokalerna som pedagogisk omsorg använder för gemensam verksamhet genomlysts.

Göteborgsregionens vårdnadshavarenkät visar fortsatt goda resultat för Kungälv kommun. Kommunen har högre resultat än GR:s genomsnitt på samtliga frågor i enkäten. Sammantaget ligger resultaten på en jämförbar nivå med tidigare år. Vårdnadshavarna är särskilt nöjda med tryggheten och barnens relation till personalen, men även med undervisning och särskilt stöd. De områden som har en något lägre nöjdhet är inne- och utemiljö samt digitalisering. Digitalisering är ett omdebatterat ämne och förskolan behöver bättre kommunicera i vilken grad och på vilket sätt man använder digitala verktyg.

Så går vi vidare

- Överenskommelse om arbetstid för förskollärare har implementerats under året. Samtliga förskollärare har fyra timmar per vecka avsatt för planering av undervisningen. Implementeringen fortsätter under det kommande året.
- Förskolorna fortsätter att arbeta med strategisk bemanningsplanering för att frigöra tid till undervisningen. Strategisk bemanningsplanering är ett samlingsbegrepp för hur rektorerna arbetar med schemaläggning, behörigheter/legitimation och planeringstid.
- Förskolorna fortsätter att arbeta med lärarledare. Varje förskola har en till två lärarledare som leder lärgrupper, för pedagogiska och didaktiska diskussioner med arbetslagen och stödjer rektorernas i deras utvecklingsarbete.
- Lekens roll i undervisningen kommer att bli ett kommande utvecklingsområde för förskolan från huvudmannens sida. Syftet är att få pedagogerna att använda sig mer av leken på ett medvetet vis i undervisning, både i inne- och utemiljöer.

Personalens självskattning för förskolan 2024

Här nedanför presenteras resultatet av personalens självskattning av de olika kunskapsområdena.

Språkutveckling och kommunikation	Bild, form, rörelse, sång, musik, dans, drama	Matematiskt tänkande	Teknik/digital teknik	Naturvetenskap
4,4	4,1	3,9	3,1	3,6

Här nedanför finns resultatet för självskattningen om lek och material.

Lek "Vi ger förutsättningar både för lek som barnen själva tar initiativ till och som någon i arbetslaget introducerar."	4,2
Material "Det finns material tillgängligt som utmanar barn i alla åldrar, placerat på ett sätt som inbjuder till lek och olika aktiviteter."	3,8

Göteborgsregionens vårdnadshavarenkät

Här nedan finns resultaten från ett antal frågor från GR:s vårdnadshavarenkät med jämförelse med genomsnittet för Göteborgsregionen.

	Kungälv kommun	GR
Jag upplever att förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	4,58	4,48
Förskolan uppmuntrar mitt barns språkutveckling och kommunikation.	4,49	4,40
Förskolan uppmuntrar mitt barns förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former, exempelvis genom bild, form, rörelse, sång, musik, dans, drama.	4,54	4,44
Förskolan uppmuntrar mitt barns matematiska tänkande för att undersöka och reflektera, exempelvis genom användande av begrepp, form, mängd och sortering.	4,34	4,26
Förskolan uppmuntrar mitt barns förståelse för teknik och naturvetenskapliga fenomen, exempel genom samtal om kroppen, djup eller genom olika experiment.	4,36	4,29
Förskolans uppmuntrar att mitt barn får använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.	3,98	3,89

5. Förskoleklassen

Förskoleklassen fick 2016 ett eget kapitel i läroplanen, vilket sedan dess har lett till en vidareutveckling av verksamheten och en högre pedagogisk medvetenhet. Kungälv kommun har överlag en välorganiserad förskoleklass. Lärarna i förskoleklasserna är erfarna och kompetenta, verksamheten håller hög kvalitet och bedrivs i enlighet med styrdokumentet. Det finns en medvetenhet om förskoleklassens syfte och centrala innehåll hos både rektorerna och personalen. Förskoleklassen stärks i hög grad genom skolornas eget utvecklingsarbete.

Kartläggningens betydelse

Förskoleklassen kartlägger elevernas kunskaper och utveckling vad gäller grundläggande färdigheter inom områdena matematik och svenska, förståelse för begrepp och förmåga att abstrahera och resonera om problem. Detta görs genom Skolverkets kartläggningsmaterial *Hitta språket* och *Hitta matematiken* som är obligatoriska att använda. Undervisningen utgår därefter från kartläggningen och de enskilda barnens behov. Det är av avgörande betydelse för elevens möjligheter att klara den fortsatta skolgången att man i förskoleklass tillägnar sig tillräckliga kunskaper och förmågor inom svenska och matematik.

Anpassning efter olika elevers behov

Rektorerna lyfter i sina uppföljningsrapporter fram att undervisningen i förskoleklass bättre behöver anpassas efter olika elevers behov. Nyckeln för detta är ett utökat samarbete med specialpedagogerna. Tillsammans med kartläggningsmaterialet stödjer specialpedagogerna lärarna i förskoleklassen i att identifiera de elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Genom samverkan med grundskolan kopplas detta också ihop med andra delar av den nationella garantin för tidiga stödinsatser, till exempel bedömningsstöd i årskurs 1 och nationella prov i årskurs 3.

Kommunikation och samspel

I förskoleklass läggs grunden för barnens trygghet och säkerhet i skol- och undervisningsmiljön. Rektorerna lyfter själva fram att det aktiva fokuset på socialt samspel och kommunikation har främjat elevernas lärande och bidragit till en hög kvalitet på undervisningen. Kommunikation och samspel är särskilt viktigt för de barn som tidigare inte har gått i förskola eller bara gått i förskola en kortare period. För dessa elever kan omställningen till förskoleklassen och senare grundskolan bli större. Det kräver mer aktiva insatser runt dessa barn för att de ska hitta hem i en lärmiljö.

Så går vi vidare

- Förskoleklass behöver i likhet med årskurs 1-9 fokusera på arbetet med läsinlärning och läsförståelse. Detta omhändertas i det utvecklingsarbete kring läsinlärning och läsförståelse som både huvudmannen och grundskolorna bedriver.
- Sedan förra året finns ett pedagognätverk för lärare i förskoleklassen mellan olika skolor. Nätverket har varit uppskattat, bidragit till utvecklingen av verksamheten och fortsätter under det kommande året.

6. Fritidshemmet

Fritidshemmet är en skolform som med tiden har fått ett allt tydligare pedagogiskt uppdrag. 2016 fick fritidshemmet ett eget kapitel i läroplanen med definierat syfte och centralt innehåll. I samband med lärarlegitimationsreformen skärptes behörighetskraven, samtidigt som yrkesrollen lärare i fritidshemmet skapades inom den nya lärarutbildningen.

Kvaliteten på fritidshemsverksamheten inom Kungälv kommun varierar. Många fritidshem håller hög kvalitet och verksamhet bedrivs strukturerat och välplanerat, medan andra har verksamhetsmässiga och organisatoriska utmaningar.

Personal och behörighet

En avgörande faktor för att utveckla bra fritidshem är legitimerade lärare som ges förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen. På de fritidshem där utvecklingsbehoven är stora märks generellt en brist på legitimerade lärare i personalstyrkan, medan på fritidshem som är välstrukturerade och arbetar medvetet är behörighetsgraden högre. Flera rektorer lyfter i sina uppföljningsrapporter fram att det behöver arbetas mer med att skapa stabila arbetslag och bättre planering kring bemanning så att det finns en hög personaltäthet för att kvalitén ska fortsätta vara god.

Kungälv kommun, liksom många andra kommuner, möter utmaningar när det gäller att rekrytera behörig personal till fritidshemmen. Det råder brist på tillräckligt många utbildade lärare i fritidshem eller fritidspedagoger med äldre examen som ger behörighet. Andelen heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen inom fritidshemmet i Kungälv kommun är något lägre än riksgenomsnittet, 27 procent jämfört med rikets 36 procent. Personaltätheten är den samma som riket, 12,3 barn per personal. Det innebär att grupperna i fritidshemmet är ungefär lika stora som riksgenomsnittet.

Utvecklingsarbete

Många rektorer har identifierat fritidshemsverksamheten som fokusområde vilket förväntas leda till en ökad kvalitet och positiv utveckling. Utvecklingsarbetet av fritidshemmen omfattar bland annat organisatoriska förändringar för att skapa bättre förutsättningar för samverkan mellan fritidshem och grundskola samt rekrytering av legitimerad personal. Lärare inom fritidshemsverksamheten bereds också möjlighet till kollegialt utbyte och lärande för att öka undervisningens kvalitet.

Så här går vi vidare

- På kommunövergripande nivå kommer ett nätverk för lärare i fritidshem att skapas och ledas av en rektor. Detta nätverk är inspirerat av motsvarande nätverk som finns för lärare i förskoleklass och som har visat sig bidra till utvecklingen av förskoleklassen.

7. Grundskolan årskurs 1-6

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från Skolverkets officiella statistik som är framtagen tillsammans med SCB. Viss statistik kommer från kommunens egna system. Statistiken presenteras även i Kolada, till exempel när det gäller jämförelser med liknande kommuner.

För årskurs 6 har andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen sjunkit från 74 procent till 71 procent. Riksgenomsnittet är 70 procent och för liknande kommuner är resultatet 65 procent. Den genomsnittliga betygspoängen är den samma som förra året och ligger på 229 poäng. Jämförelser med riket saknas då Skolverket inte har statistik om genomsnittlig betygspoäng för årskurs 6. När det gäller jämförelser med liknande kommuner har Kolada vissa jämförelser på ämnesnivå. I dessa jämförelser har eleverna i Kungälv kommun högre betyg än elever i riket och liknande kommuner i både svenska och matematik. I svenska som andraspråk är betyget något lägre än riket men högre än liknande kommuner.

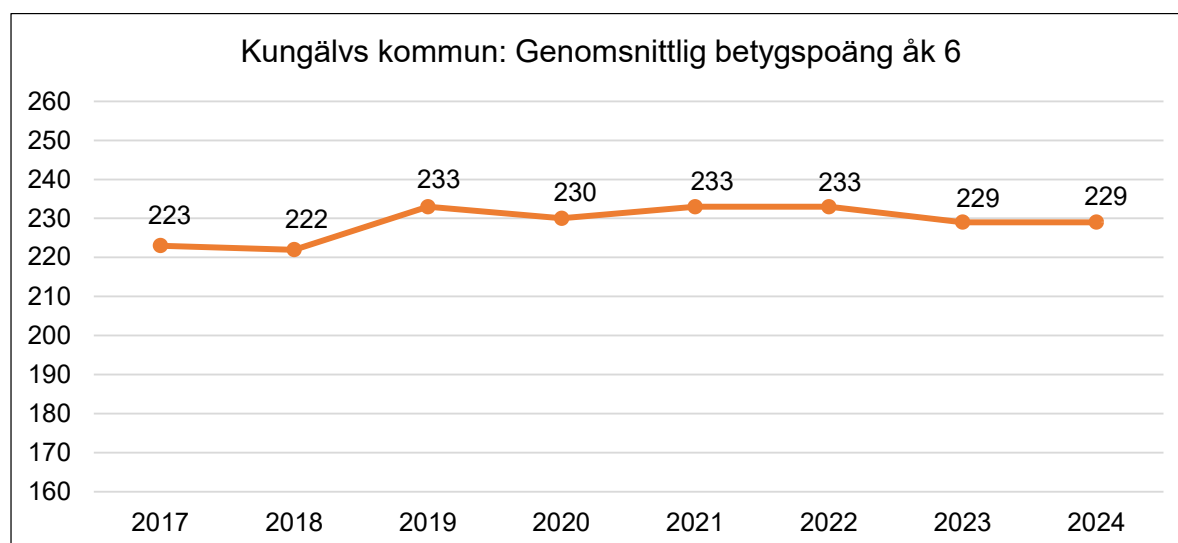
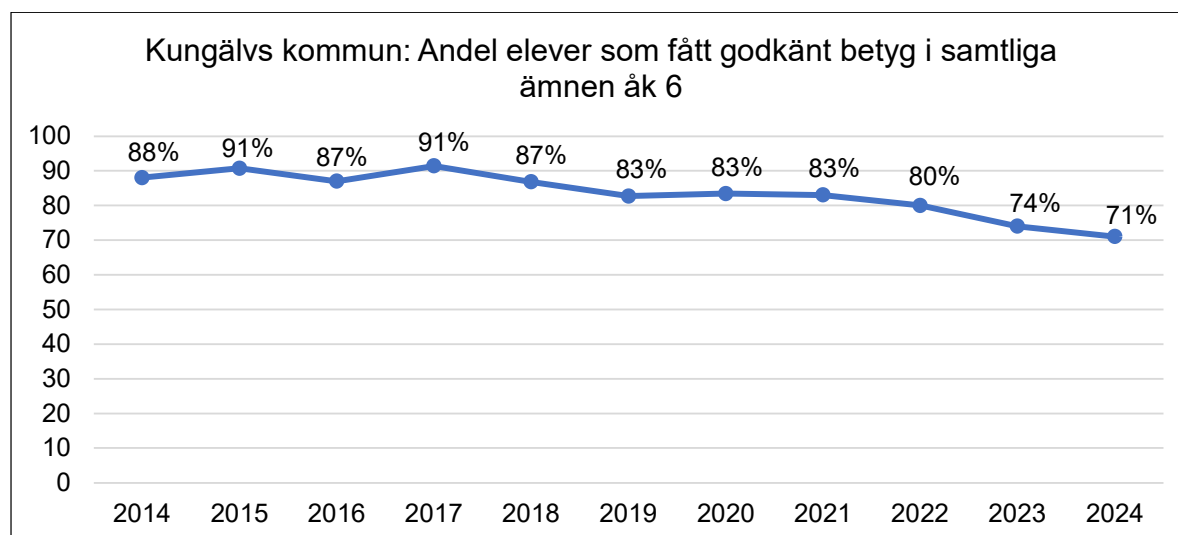
Även om Kungälv kommun i genomsnitt har lägre resultat för årskurs 6, så finns det skolor som har förbättrat sina resultat. Resultaten har exempelvis ökat på Diseröds skola och Kastellegårdsskolan som förra läsåret sänkte sina resultat. Även Kullens skola och Olseröds skola förbättrar sina resultat. Olseröds skola ligger över tid över Kungälv kommun genomsnitt och Kullens skola i linje med genomsnittet för kommunen. På Kärna skola, Kareby skola och framför allt Sandbackaskolan har resultatet sjunkit. På Sandbackaskolan har det under en period funnits utmaningar med styrning och ledning, organisation och arbetsmiljö, vilket kan förklara de sjunkande resultaten. Nya rektorer finns på plats sedan januari 2024 och väntas kunna vända utvecklingen.

Under förra läsåret kunde man se sjunkande resultat för pojkar i årskurs 6. Detta läsar har andelen pojkar med godkänt betyg i samtliga ämnen ökat, medan andelen flickor med godkänt betyg i samtliga ämnen tydligt sjunkit. På Fontinskolan, Håltå skola, Kareby skola, Kullens skola och Kastellegårdsskolan har fler pojkar än flickor godkända betyg i samtliga ämnen, i vissa fall med tydlig marginal. Detta är en utveckling som utmärker sig över tid och inte syns i lika hög grad för riket. Visserligen har vissa betygsmått för årskurs 9 enstaka år visat på en plötslig ökning eller minskning av flickors eller pojkars betygsresultat, men någon sådan variation har inte tidigare syns för årskurs 6. Flickors lärande kommer att belysas under året i sektorns utvecklingsarbete kring läs- och skrivinläring och undervisningens kvalitet.

Den tydliga analysen från verksamhetschef och rektorer är att läs- och skrivinläringen behöver stärkas i Kungälv kommun. Detta är ett förbättringsarbete som pågått sedan förra årets sjunkande resultat i årskurs 6. På ett nationellt plan lyfts att barn och elever läser mindre på fritiden eller i hemmet, delvis på grund av ökad digital kommunikation. Man kommer därför med mindre läsvana till skolan och utvecklar inte språket på samma sätt utanför skolan. Denna analys stämmer överens med erfarenheterna från Kungälv kommun. De stora skillnader som sker snabbt i samhället påverkar och genomsyrar det som sker i klassrummet. Det påverkar också alla ämnen, eftersom läs- och skrivförmågan är central i de flesta ämnen i grundskolan. I detta fall är det tydligt att Kungälv kommun tidigare inte erbjudit ett tillräckligt strukturerat sätt att arbeta med elevernas språk, oavsett om det varit inom svenskämnet eller inom andra ämnen. Detta omhändertas nu i skolornas förbättringsarbete.

Så här går vi vidare

- Ny verksamhetschef tillträdde i april 2024 och har sedan dess arbetat för etablera ett mer aktivt ledarskap från huvudmannens sida. Med utgångspunkt i politiska uppdrag och målstyrning, sektorns gemensamma verksamhetsplan och skolornas egen analys genomförs ett utvecklingsarbete som syftar till
 - att säkerställa struktur i undervisningen med fokus på elevernas lärande
 - att stärka elevernas språk-, läs- och skrivutveckling
 - att säkerställa en likvärdig uppföljning och bedömning av elevers kunskaper
 - att säkerställa att elever får stöd och rätt sorts stöd
 - att utveckla lärares förmåga att möta elevers varierade behov för lärande, inte minst med tanke på olika språkliga kunskaper och nyanlända elevers lärande.
- På skolorna pågår ett utvecklingsarbete för att stärka elevernas kunskapsutveckling. Några exempel på skolornas fokusområden är undervisningens kvalitet, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning. Många skolor bedriver också ett förbättringsarbete kring svenska och matematik. Samarbeten med socialtjänst och BUP stärks också för enskilda elever.

	Godkänt betyg i samtliga ämnen	Genomsnittligt meritvärde
Diseröds skola	67%	234
Fontinskolan	67%	227
Håltå skola	89%	248
Kareby skola	70%	220
Kärna skola	72%	238
Kastellegårdsskolan	80%	225
Kullens skola	82%	252
Marstrands skola	67%	248
Olseröds skola	81%	237
Sandbackaskolan	44%	213
Tunge skola	67%	210
Kungälv kommun	71%	229

Marstrands skola hade enbart sex elever läsåret 2023/2024. På grund av integritetsskäl redovisas därför inte resultat utifrån kön.

	Godkänt betyg i alla ämnen		Genomsnittligt meritvärde	
	Flicka	Pojke	Flicka	Pojke
Diseröds skola	67%	67%	239	231
Fontinskolan	61%	72%	231	224
Håltå skola	77%	100%	242	254
Kareby skola	62%	77%	232	210
Kärna skola	86%	66%	264	226
Kastellegårdsskolan	78%	80%	226	224
Kullens skola	77%	88%	259	244
Olseröds skola	91%	80%	251	222
Sandbackaskolan	46%	71%	227	166
Tunge skola	72%	67%	226	195
Kungälv kommun	69%	72%	237	223

8. Grundskolan årskurs 7-9

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från Skolverkets officiella statistik, som är framtagen tillsammans med SCB. Viss statistik kommer även från kommunens egna system. Statistiken presenteras även i Kolada, till exempel när det gäller jämförelser med liknande kommuner.

I årskurs 9 har andelen elever med godkända betyg i samtliga ämnen minskat. I Kungälv kommun har 72 procent av eleverna godkända betyg i alla ämnen, vilket är samma resultat för riket men högre än för liknande kommuner som presterar 67 procent. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram har också minskat. I Kungälv kommun är 81 procent behöriga till gymnasiet yrkesprogram, vilket är lägre än rikets resultat på 84 procent, men högre än liknande kommuners resultat på 80 procent. Det genomsnittliga meritvärdet på 17 ämnen är 224 i Kungälv kommun, vilket är lägre än rikets resultat på 228, men högre än liknande kommuners resultat på 213. Kungälv kommuns betygsresultat för årskurs 9 är sammanlagt alltså något under riket men tydligt över liknande kommuner.

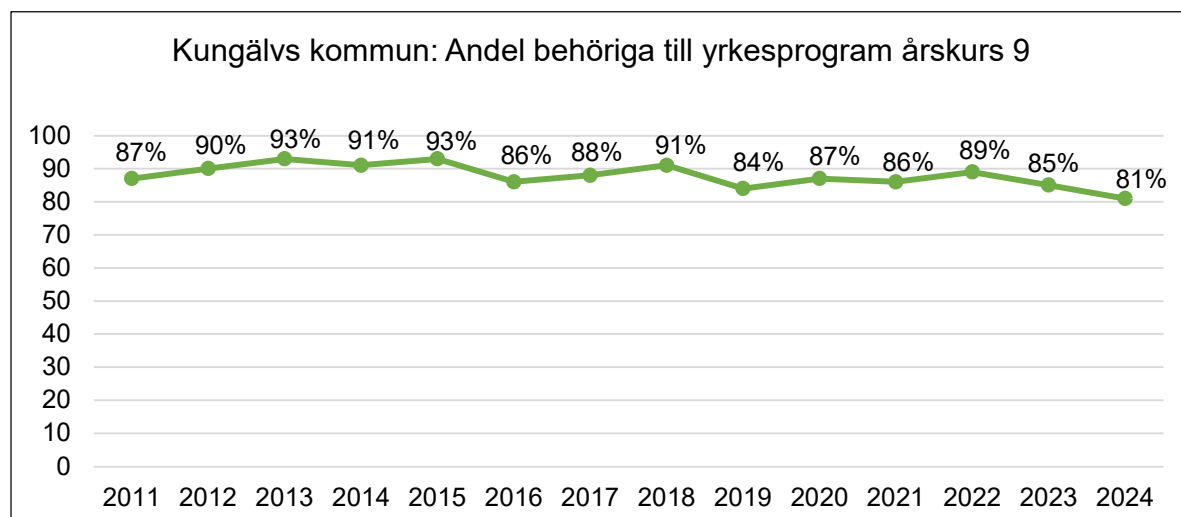
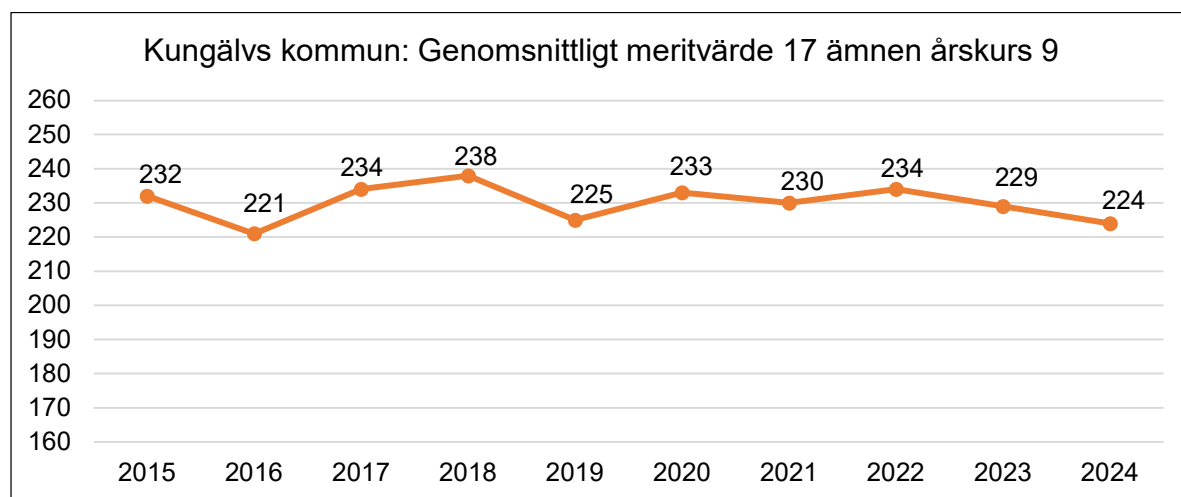
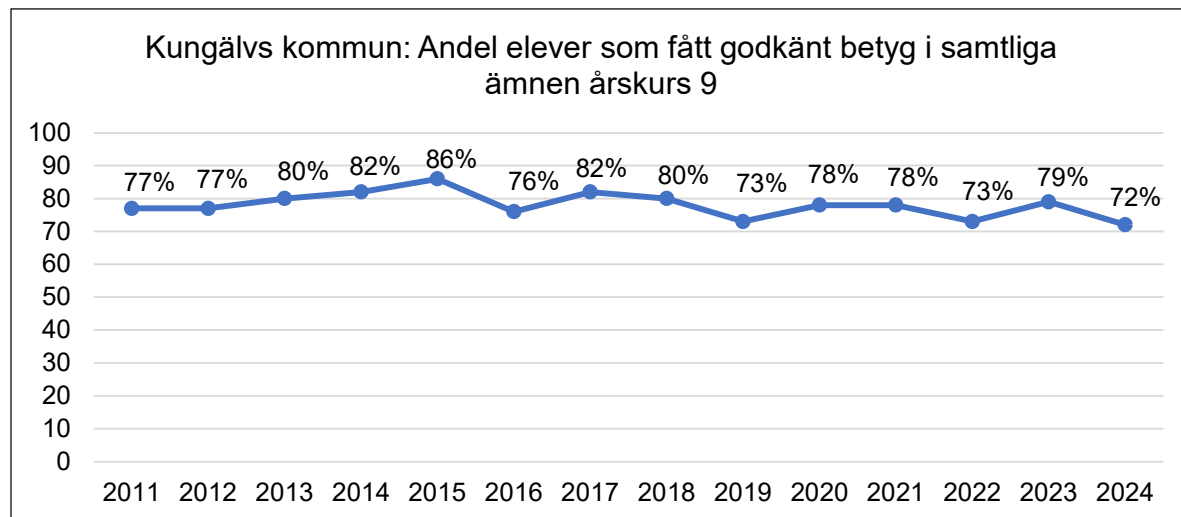
Förra året var Munkegärdeskolan den högstadieskola som förbättrade sina resultat mest. I år är man den högstadieskola vars resultat minskar minst. Munkegärdeskolan presterar bättre än Thorildskolan på andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen samt meritvärde. Thorildskolans resultat minskar mest i år, men har å andra sidan varierat mycket över tid. De senaste åren har det synts ett ökat söktryck till Thorildskolan i skolval, vilket kan leda till förändringar i elevsammansättningen mellan olika år. Thorildskolan pekar i sin uppföljningsrapport på att man nu utökar antalet speciallärare, utvecklar organisationen kring särskilt Stöd och har riktade utbildningsinsatser kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

I likhet med årskurs 6 så har flickors betygsresultat även sjunkit i årskurs 9. Visserligen syns en sådan trend även i riket, men den är större i Kungälv kommun. Pojkars betygsresultat för årskurs 9 har vissa fall sjunkit men inte lika mycket som flickors. För pojkars genomsnittliga betygspoäng syns en ökning. Pojkars lärande har varit ett av flera fokusområden för årskurs 7-9 under föregående år, vilket kan ha bidragit till att pojkars betygsresultat stabiliserats. Det är dock inte troligt att ett fokus på pojkars lärande **har** inverkat negativt på flickors lärande i en sådan utsträckning att det förklarar de sjunkande resultaten. Snarare är utgångspunkten att ett förbättrat lärande för pojkar **är** positivt **även för flickors lärande**. Utifrån detta kommer flickors lärande att belysas mer under det kommande året i syfte att höja resultaten.

Läs- och skrivutvecklingen i årskurs 9 behöver förbättras på samma sätt som i årskurs 6. Kunskaper från de lägre årskurserna slår igenom på högstadiet och det gäller särskilt språkkunskaperna. För att stötta elever med svårigheter stärker alla tre högstadieskolor sitt arbete med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. Det politiska uppdraget om NPF-säkring har varit en viktig drivkraft i detta arbete. En kartläggning har gjorts av både F-6- och 7-9-skolornas kompetensutveckling i NPF-frågor. Många skolor har redan genomfört viktiga insatser, men vissa skolor behöver göra mer. Kommunens stödenhet kompletterar nu med fortbildning på ett antal grundskolor. Samverkan sker också med Sektor Samhällsbyggnad i deras NPF-säkring av pågående och kommande investeringsprojekt. Samtliga grundskolor har även inventerats utifrån ett NPF-perspektiv.

Så här går vi vidare

- Ny verksamhetschef för grundskolan tillträdde mars 2024. Utvecklingsarbete för att stärka elevernas kunskapsutveckling och förbättra betygsresultaten bedrivs på alla skolor. Mer information om utvecklingsarbetet finns under kapitlet *Grundskola F-6*.

	Godkänt betyg i samtliga ämnen	Meritvärde	Behörighet yrkesprogram (%)
Munkegärdeskolan	74%	221	79%
Thorildskolan	61%	209	79%
Ytterbyskolan	78%	236	84%
Kungälv kommun	72%	224	81%

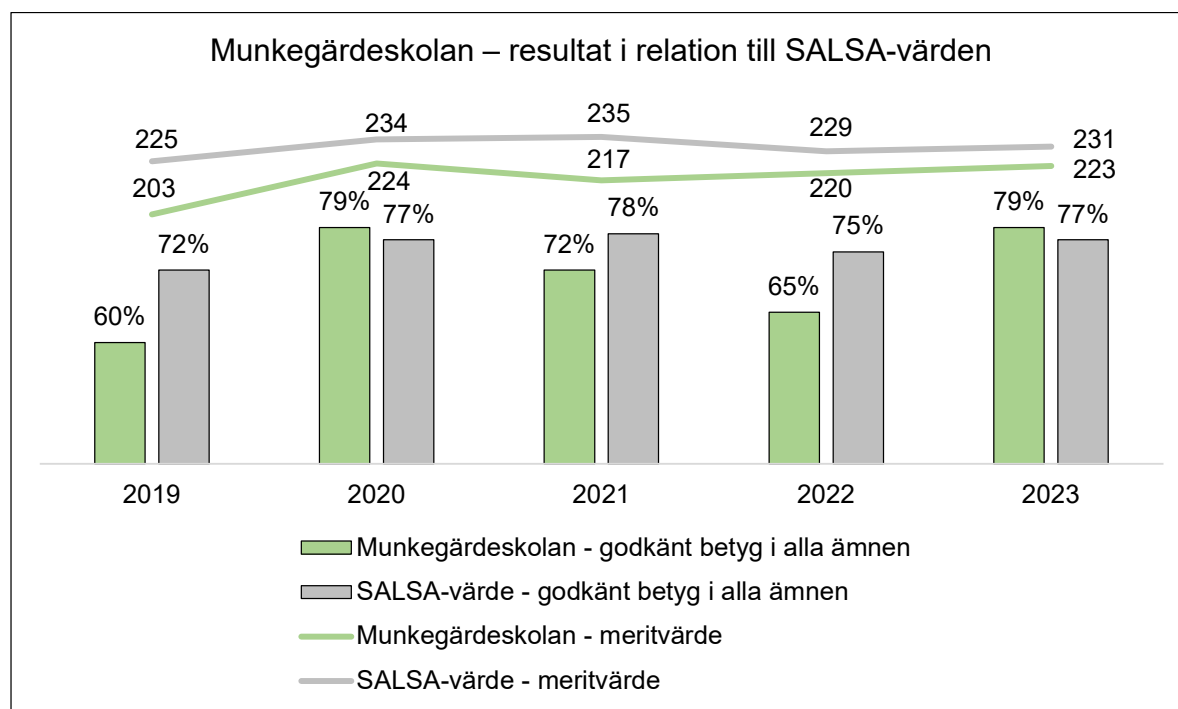
	Godkänt betyg i samtliga ämnen (%)		Meritvärde		Behörighet yrkesprogram (%)	
	Flicka	Pojke	Flicka	Pojke	Flicka	Pojke
Munkegärdeskolan	75%	73%	226	216	77%	82%
Thorildskolan	60%	61%	213	204	80%	78%
Ytterbyskolan	79%	77%	245	228	84%	84%
Kungälv kommun	72%	71%	230	217	81%	82%

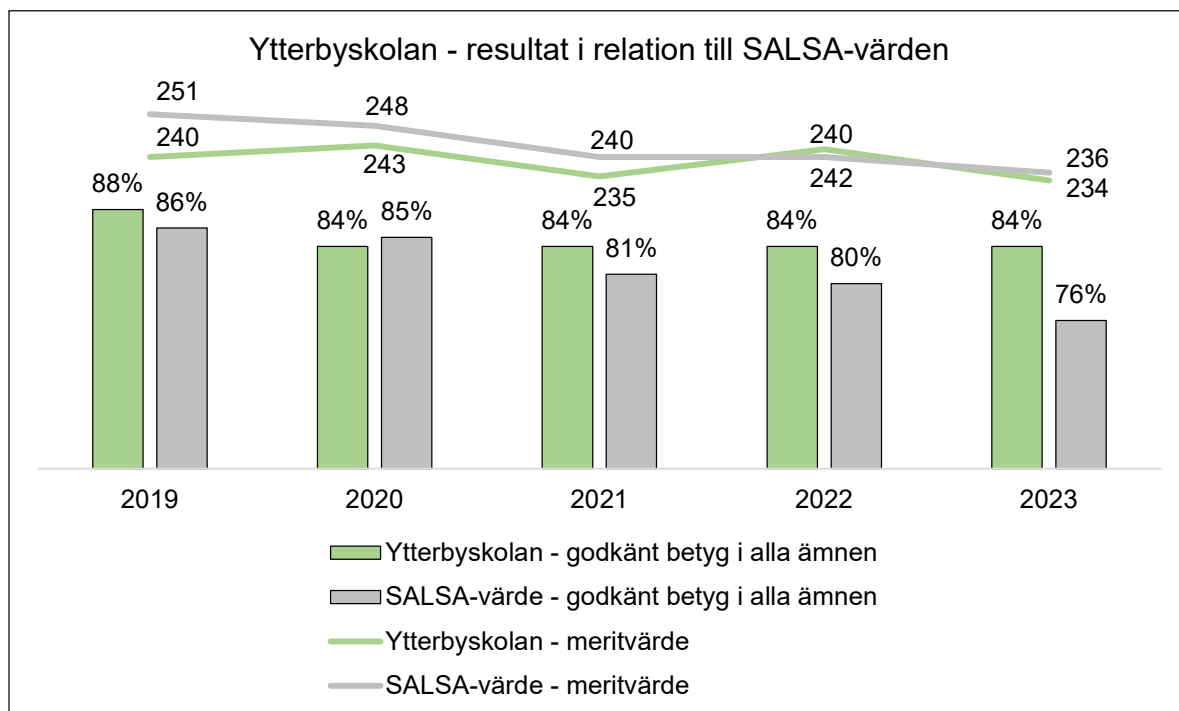
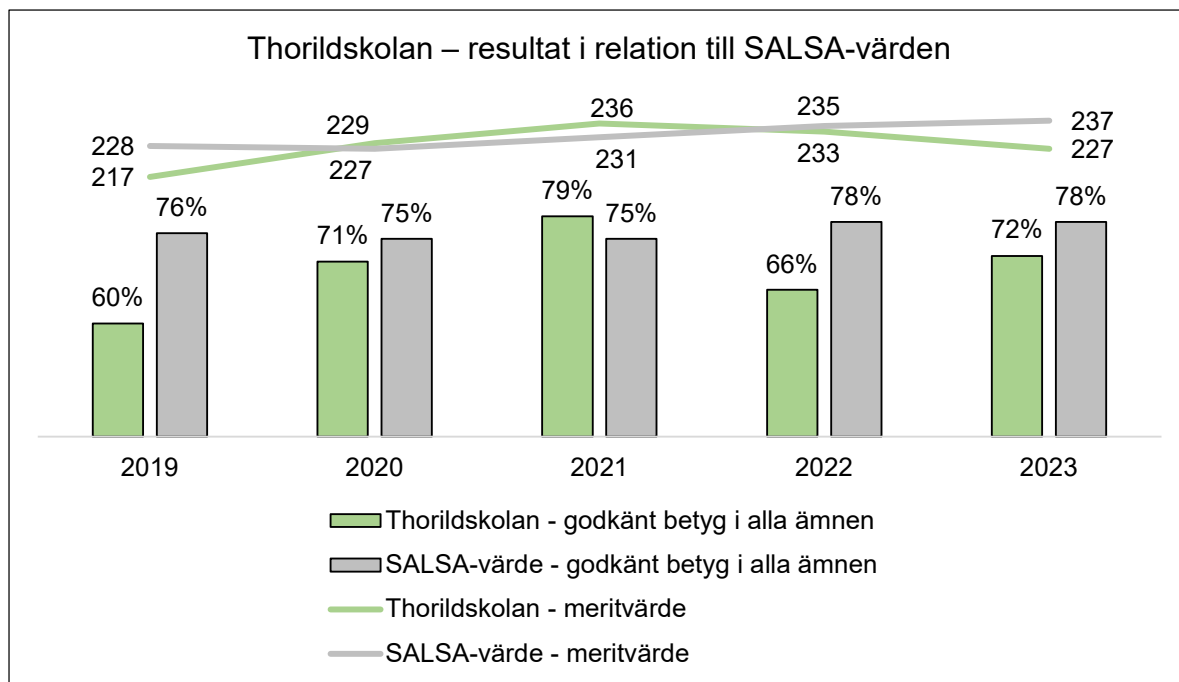
SALSA-värden 2023 för årskurs 9

SALSA-värdena, som är framtagna av Skolverket, indikerar vilket betygsresultat man kan förvänta sig utifrån skolans elevsammansättning. De variabler som vägs in är föräldrarnas utbildningsnivå, könsfördelning och andel nyinvandrade elever. SALSA-värden publiceras med ett års fördröjning och baseras i detta fall på betygsresultaten från 2023. Målet är att överträffa sina SALSA-värden.

Föräldrarnas socioekonomiska bakgrund skiljer sig åt mellan skolorna, samtidigt som skolorna rent socioekonomiskt blir allt mer lika varandra. Munkegärdeskolan och Thorildskolan har över tid pendlat mellan att ha mest utmanande socioekonomiska förutsättningar, men nu har en utjämning skett mellan dessa skolor i relation till Ytterbyskolan. När man ser till Skolverkets SALSA-värden för årskurs 9 från 2023 så har alla tre högstadieskolor liknande SALSA-värden.

För år 2023 så har både Munkegärdeskolan och Ytterbyskolan högre resultat än sitt SALSA-värde för andelen godkända betyg i samtliga ämnen, medan Thorildskolan låg under sitt SALSA-värde. Ytterbyskolans resultat var tydligt högre än SALSA-värdet. Samtliga tre högstadieskolor har lägre meritvärde än sina SALSA-värden, men i Ytterbyskolans fall var skillnaden inte så stor. Resultaten inom SALSA varierar ofta mellan olika skolor och olika år.

9. Anpassad grundskola

Kommunens anpassade grundskola har i stora drag samma utmaningar och utvecklingsbehov som övrig grundskola. Fokus har legat och kommer att ligga på kollegialt lärande i olika former och utveckling av undervisningens kvalitet med särskild inriktning på individuella anpassningar i undervisningen, åtgärdsprogram samt språk och matematik.

I verksamheten behöver tydliggöras ytterligare hur ansvarsfördelningen ser ut för det kompensatoriska uppdraget i förhållande till enskilda elever med behov av anpassningar och/eller särskilt stöd. Det behöver säkerställas att dokumentation genomförs i tillräcklig utsträckning och att åtgärder initieras av rätt personer i rätt forum i rätt tid.

Sandbackaskolan med anpassad grundskola för årskurs 1-6 har särskilda utmaningar vad gäller att rekrytera speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning. Rekryteringsarbetet pågår kontinuerligt. Mer om Sandbackaskolans utmaningar nämns i kapitlet *Grundskola 1-6*.

Utvecklingsområden

I tidigare huvudmannarapporter har det utförligt beskrivits vilka långsiktiga utvecklingsområden som anpassad grundskola har. Dessa ligger kvar och arbetas med kontinuerligt:

- Ökat kunskapsfokus – anpassad grundskola är en skolform där verksamhet traditionellt riktas mot social omsorg, men undervisningens kvalitet behöver stärkas.
- Kunskaper om styrdokumentet för anpassad grundskola behöver öka hos personalen.
- Fler elever i anpassad grundskola kan vara aktuella för att kombinera att läsa ämnen och ämnesområden.
- Fler elever kan vara aktuella för integrering, det vill säga elever från anpassad grundskola som helt eller delvis läser i grundskola alternativt elever från grundskola som helt eller delvis läser i anpassad grundskola.

Mottagande i anpassad grundskola

Mottagande i anpassad grundskola innebär att huvudmannen beslutar om en elev ska gå i anpassad grundskola och läsa ämnen eller ämnesområden i första hand. Mottagandet i anpassad grundskola i Kungälv kommun fungerar bra. Utmaningen är att stödja skolorna i att identifiera elever som kan tillhöra målgruppen för anpassad grundskola. Lärare och elevhälsa behöver öka sina kunskaper om intellektuell funktionsnedsättning. Kommunikationen med vårdnadshavare behöver förbättras och samarbetet med barn- och ungdomspsykiatrien stärkas. På så sätt kan fler elever som tillhör målgruppen identifieras tidigare under skoltid.

Så går vi vidare

- GR driver projektet "Stärkta förutsättningar för unga med intellektuell funktionsnedsättning" som pågår fram till och med 2025. Kungälv kommun deltar i projektet, som bland annat syftar till att stärka studie- och yrkesvägledning inom anpassad skola.

10. Gymnasieskolan

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från kommunens egna system. Skolverket/SCB:s officiella betygresultat kommer 28 november och presenteras för UBL och kommunstyrelsen.

Andelen avgångselever med gymnasieexamen från Mimers Hus gymnasium har ökat något jämfört med föregående år:

- Bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet och fordonsprogrammet ligger på mycket höga nivåer beträffande examensgrad.
- Naturvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, industritekniska programmet och barn- och fritidsprogrammet har ökat sin andel elever som har klarat gymnasieexamen.
- Teknikprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och handels- och administrationsprogrammet har minskat andelen elever som har klarat gymnasieexamen.
- Det saknas avgångsklass i vård- och omsorgsprogrammet och därför redovisas inga resultat.

Den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever med gymnasieexamen har sjunkit något efter att tidigare ha legat på en mycket hög nivå. Skillnader i betygspoäng kan bero på undervisningens kvalitet, olika lärares bedömningskompetens och att elevsammansättningen på programmen och i klasserna varierar. Generellt märks störst utmaningar i matematik, svenska och engelska. Vissa program upplever svårigheter med att få elever att klara av sitt gymnasiearbete, något som är en förutsättning för gymnasieexamen.

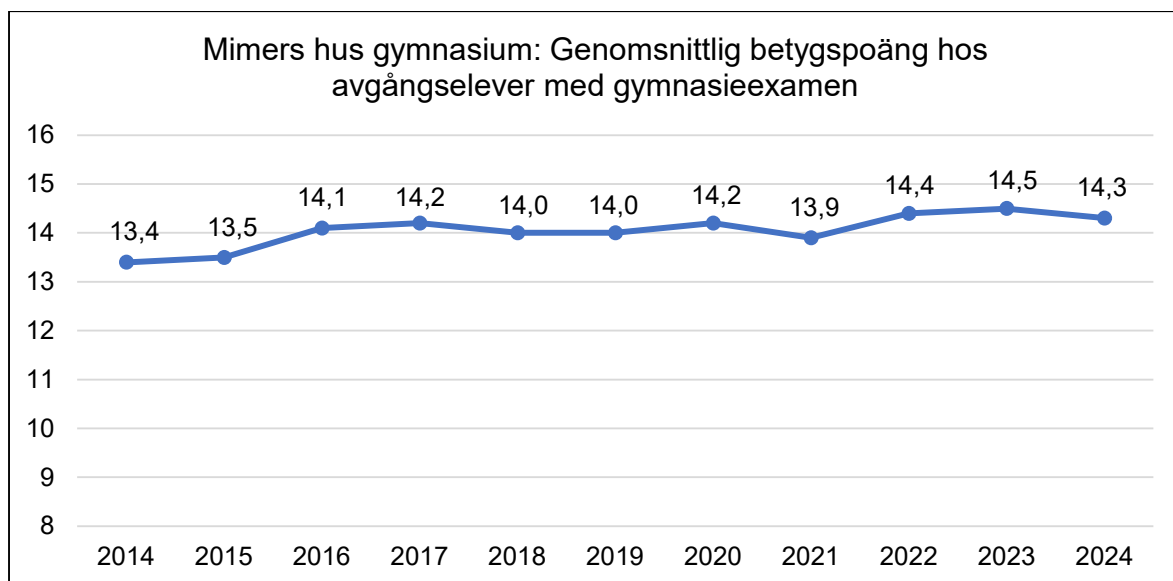
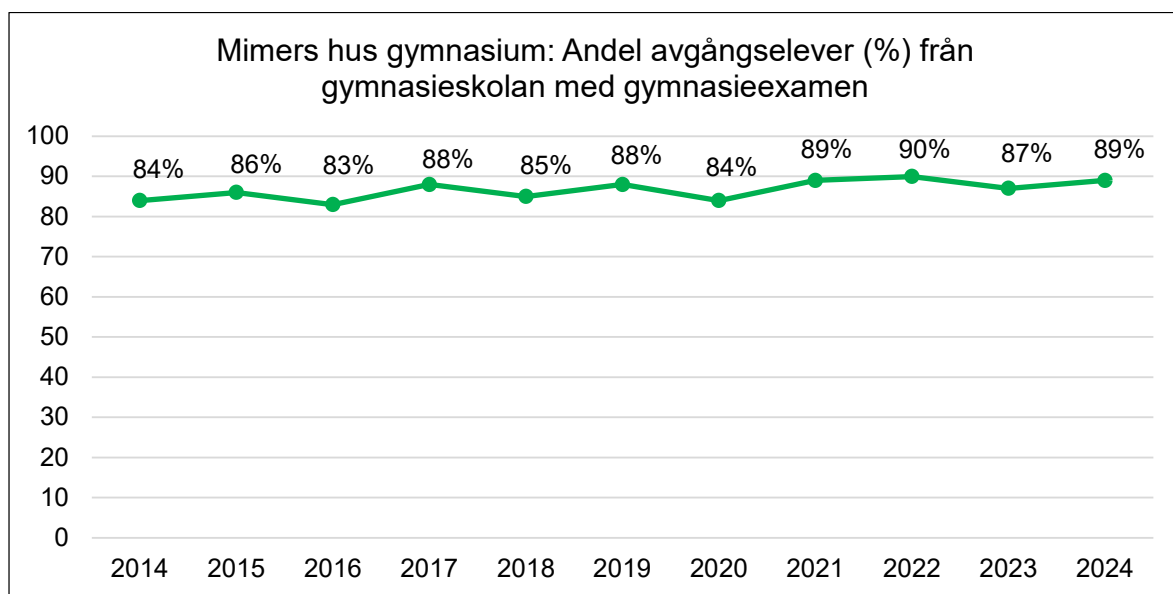
Det finns flera skäl till att andelen avgångselever med gymnasieexamen har förbättrats. Under året har det framför allt bedrivits ett intensifierat arbete med att se över extra anpassningar och extra stöd till elever som är i behov av detta. Ett utvecklat samarbete mellan elevhälsa och lärare har också bidragit till att fler elever lyckats. Resurstiden som erbjuds på respektive program utvärderas inför varje läsår och skolan erbjuder även möjlighet att gå om kurser, med fokus på svenska, matematik och engelska.

Under året har även ett utvecklingsarbete bedrivits kring undervisningens kvalitet. Rektorer och lärare har arbetat med att förbättra undervisningens struktur genom tydliga lektionsupplägg vilket bedöms ha varit en bidragande faktor till förbättrade resultat. Gemensamma fortbildningsinsatser har också genomförts för att skapa bättre förutsättningar för arbetslagen att jobba ännu mer tillsammans. Samarbete i lärarkollegiet är en nyckelfaktor, med tanke på att komplexiteten i läraruppdraget har ökat.

Varje år når mellan 25 och 30 procent av eleverna som startar introduktionsprogrammet på Mimers Hus gymnasium en gymnasieexamen eller ett studiebevis fem år efter att de börjat gymnasieskolan. Detta resultat är relativt stabilt över tid. På yrkesintroduktion har samtliga elever som avslutat sin utbildning efter tre år blivit erbjudna arbete, vilket är ett glädjande resultat. På språkintröduktion behöver fler elever gå vidare till andra studier, även om detta är en utmaning utifrån elevernas förkunskaper i svenska.

Så här går vi vidare

- Fortsatt satsning på olika typer av stödpass utifrån olika programs och elevers behov.
- Arbetet med anpassningar och särskilt stöd kommer att fortgå och utvecklas tillsammans med elevhälsan och arbetslagen.
- Fortsatt fokus på undervisningens kvalitet som utvecklingsområde.
- Ett intensifierat arbete kring närvaro.
- Fortsatt satsning på lov- och sommarskola.

Avgångselever Mimers hus 2024	Andelen avgångselever med gymnasieexamen	Genomsnittlig betygs-poäng avgångselever med gymnasieexamen
Barn- och fritidsprogrammet	92%	13,5
Bygg- och anläggningsprogrammet	100%	13,6
El- och energiprogrammet	100%	13,5
Fordons- och transportprogrammet	96%	14,0
Handels- och administrationsprogrammet	71%	12,7
Industri tekniska programmet	85%	13,5
Ekonomiprogrammet	96%	14,6
Naturvetenskapsprogrammet	97%	16,6
Samhällsvetenskapsprogrammet	74%	13,9
Teknikprogrammet	88%	14,5
Mimers Hus gymnasium	89%	14,3

11. Anpassad gymnasieskola

Metodbeskrivning

Anpassad gymnasieskola hette tidigare gymnasiesärskola. Statistiken i detta kapitel kommer från kommunens egna system. Nationell statistik om betygsresultat för anpassad gymnasieskola tas inte fram av Skolverket.

Betygsresultat

Samtliga avgångselever på Trekungagymnasiet utom en var godkända i alla ämnen på de nationella programmen inom anpassad gymnasieskola under läsåret 2023/2024. Detta är i linje med tidigare år. Samtliga avgångselever på individuella programmet har fått omdömet *fördjupade kunskaper* inom alla sex ämnesområden. Detta är ett bra resultat. Samtidigt kan det vara svårt att dra slutsatser från resultatet eftersom det är få elever och avgångselevernars förutsättningar varierar mellan olika år.

Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever i gymnasiegemensamma ämnen var 14,2 år 2024. Detta är något högre än de senaste två åren men i linje med resultaten åren innan. Även här är antalet elever få och det är viktigt att tänka på att elevernas förutsättningar att nå kunskapsmålen kan variera från elev till elev.

Undervisning och bedömning

Trekungagymnasiet har under detta läsår fortsatt att arbeta med årskursvis undervisning i gymnasiegemensamma ämnen. Detta har gjort det enklare att både följa elevernas progression och lägga upp en årsplanering. Det nya arbetssättet bedöms vara väletablerat. Rektorerna genomför även återkommande lektionsbesök i varje klass med efterföljande samtal. Detta har medfört att skolan fokuserar mer på elevers kunskapsutveckling och inte bara på deras omsorgsbehov.

Trekungagymnasiet har under de senaste åren genomfört ett utvecklingsprojekt fokuserat på bedömning och betygssättning. Detta har gjort lärarna mer säkra i att sätta betyg. Betygssättningen kan dock vara en utmaning inom anpassad gymnasieskola. Eftersom dessa betyg inte används som urval för högre studier kan de uppfattas som mindre relevanta av både elever och vårdnadshavare. Dessutom finns det inga nationella prov inom den anpassade gymnasieskolan. Allt detta gör det än viktigare att stärka lärarnas bedömningskompetens.

Så här går vi vidare

- Trekungagymnasiet driver sedan några år tillbaka ett utvecklingsarbete som sammanfattas genom "Den professionella skolan" och "Den goda arbetsplatsen". Grunden är att skifta fokus från omsorg till skola och att stärka kunskapsuppdraget. Inom ramen för den professionella skolan har Trekungagymnasiet det senaste året bland annat arbetat med lektionsdesign, rollförttydliganden och stärkande av elevassistenters kompetens.

12. Vuxenutbildningen

Metodbeskrivning

Vuxenutbildningen bedrivs både i egen regi och genom upphandlad distansundervisning via Hermods. Betygsresultaten i detta kapitel kommer från vårterminen 2024 och hämtas från kommunens egna system. Statistiken för vuxenutbildningen är mer begränsad än för andra skolformer och utgår från om kurserna avslutas med godkänt betyg, underkänt betyg eller genom avbrott. Betygsresultaten för Hermods redovisas enbart för kurser på gymnasial nivå, eftersom det är för få elever som studerat på grundläggande nivå eller SFI.

Betygsresultat i svenska, engelska och matematik

Betygsresultaten för vuxenutbildningen är generellt sett jämförbara med tidigare år. Viss försämring finns i vuxenutbildningen på grundläggande nivå, men det handlar inte om några stora skillnader. Inom all vuxenutbildning är studieavbrott ett förbättringsområde, framför allt på gymnasial nivå, men ett positivt resultat är att andelen avbrott sjunkit inom grundläggande nivå. Resultat för kurser inom hybrid- eller flexibel studieform är goda.

Under ett antal år har vuxenutbildningen bedrivit ett arbete med förbättrad introduktion och studie- och yrkesvägledning för eleverna. Hybridundervisning och flexibla undervisningsformer har också införts. Ett av syftena med detta har varit att minska antalet elever som studerar på distans via Hermods, eftersom distansundervisning har visat sig vara en utmaning för många elever. Idag deltar fler elever i vuxenutbildningen i egen regi än tidigare, vilket visar att arbetet gett resultat.

Jämfört med föregående år räknade vuxenutbildningen med att se skillnader i betygsresultat mellan egen regi och upphandlad verksamhet, i och med att färre nu läser på distans. Det har funnits en förväntan att en högre andel av de som läser på distans skulle ha klarat kursen med minst godkänt betyg. Detta syns dock ännu inte för svenska, engelska och matematik och för övriga ämnen är resultatet det samma som tidigare. Fler insatser behöver alltså sättas in för att förbättra resultaten i distansundervisningen.

Yrkesvux

Yrkesutbildningar inom samverkansområdet GR erbjuds alla invånare i Kungälv kommun. På plats i Kungälv erbjuds utbildning till undersköterska i samarbete med GR. Inom lärlingsutbildningar har Kungälv kommun utbildning inom branschområdet industriteknik i samarbete med Mimers Hus gymnasium. Vuxenutbildningen har även utbildning för medarbetare inom äldreomsorgen genom vård- och omsorgscollege och äldreomsorgslyftet.

De flesta av de som genomgår yrkesutbildningen till undersköterska i Kungälv kommun har godkända betyg. Utmaningen, som även gäller för annan yrkesutbildning, är att förhindra avhopp. I vård- och omsorgskurserna var 72 procent av betygen godkända, med 13 procent underkända och 15 procent avbrott. Enligt GR:s elevenkät för 2023 hade 80 procent av dem som genomgick vård- och omsorgsutbildningen hos Kungälv kommun arbete, studerade eller var egenföretagare efter avslutad utbildning. Denna nivå har varit exakt den samma de tre senaste resultaten. Nytt resultat för 2024 kommer i februari 2025.

Så här går vi vidare

- All undervisning inom svenska som andraspråk på grundläggande vuxenutbildningsnivå kommer från hösten 2024 att bedrivas inom en flexibel studieform, för att minska avbrott för elever som arbetar. Försöket sker i samarbete med övriga kommunala verksamheter inom vård- och omsorgscollege.
- Under hösten 2024 kommer organisationen för arbetslag att förändras så att yrkeslärarna får en egen planering för utvecklingen inom yrkesvux. En mer detaljerad uppföljning kommer också ske av avbrott, betyg och individuell studieplanering inom undersköterskeutbildningen.
- Samarbetet inom kompetenscentrum fortsätter, bland annat med fokus på de elever som inte kan fullfölja sina studier inom vuxenutbildningen. En gemensam struktur för samarbete kring denna målgrupp har tagits fram inom kompetenscentrum.

Betygsresultat sfi

Sfi egen regi	Kurs A	Kurs B	Kurs C	Kurs D
Avslutat med godkänt betyg	25%	35%	40%	52%
Avslutat med underkänt betyg	0%	3%	11%	4%
Gjort avbrott	75%	61%	49%	44%

Betygsresultat grundläggande nivå

Grundläggande nivå egen regi	Engelska	Matematik	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	71%	63%	71%
Avslutat med underkänt betyg	6%	19%	8%
Gjort avbrott	23%	19%	21%

Betygsresultat gymnasial nivå

Gymnasial nivå egen regi	Engelska	Matematik	Svenska	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	64%	47%	62%	72%
Avslutat med underkänt betyg	9%	14%	5%	13%
Gjort avbrott	27%	38%	32%	15%

Gymnasial nivå Hermods	Engelska	Matematik	Svenska	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	55%	49%	64%	60%
Avslutat med underkänt betyg	27%	29%	9%	20%
Gjort avbrott	18%	29%	27%	20%

13. Övriga områden

13.1 Undervisningens kvalitet

Undervisningens kvalitet är avgörande för elevernas kunskapsutveckling. Inom forskning och lärarutbildning används ofta begreppet didaktik som grund för undervisningens kvalitet.

Didaktiken är den del av pedagogiken som handlar om hur man praktiskt bedriver undervisning. Begreppet kan delas upp i allmändidaktik och ämnesdidaktik. Allmändidaktik är forskning om undervisningens kvalitet på ett mer generellt plan, medan ämnesdidaktiken handlar om undervisningens kvalitet inom olika ämnen, till exempel matematikdidaktik.

Sedan förra året är undervisningens kvalitet ett utvecklingsområde inom det systematiska kvalitetsarbetet. På flera skolor är utvecklingsarbetet ämnesdidaktiskt inriktat, det vill säga på att stärka undervisningens kvalitet inom till exempel svenska eller matematik. På andra skolor ligger fokus på undervisningens struktur, till exempel implementering av tydliga lektionsstrukturer och att flytta fokus från aktivitetsfokuserade till lärandefokuserade lektionsmål. De flesta rektorer genomför lektionsbesök och flera skolor arbetar med auskultation, där lärare deltar på andra lärares lektioner för att skapa ett gemensamt lärande. När strukturer, metoder och arbetssätt implementeras är det av central betydelse att dessa stöds av etablerad forskning eller rekommenderas av Skolverket. Det är väl beforskat vilka verktyg som är effektiva för att främja läsinläring och språkutveckling samt vad som utgör framgångsfaktorer i att skapa en gynnsam lärmiljö för barn och elever.

Så här går vi vidare

På gymnasieskolan står införandet av nya gymnasieskolan Gy25 i centrum. Fortsatt arbete sker med lärarnas årsplanering, strukturerade lektionsbesök och efterföljande samtal. På grundskolan fokuserar utvecklingsarbetet på läs- och skrivutveckling och i förskolan bedrivs ett utvecklingsarbete kring lekens roll i undervisningen.

Vad är undervisningens kvalitet i grundskolan och gymnasieskolan?

1. Balansen mellan undervisning i grupp och individuell undervisning. Lärare behöver bli starkare på undervisning i grupp och hålla samman undervisningen för alla elever.
2. Betydelsen av goda relationer, där man som lärare lyckas skapa förtroende och engagemang hos eleverna.
3. Planeringen av undervisningen. En bra lärare klarar av att lägga upp en planering för varje moment och varje lektion, men också över en termin och ett läsår. Läraren kan också kommunicera denna planering till eleverna så att de vet vad de ska lära sig och hur.
4. Differentiering. Det är viktigt att läraren kan möta eleverna på den kunskapsnivå där de befinner sig och anpassa undervisningen utifrån det, både på grupp- och individnivå.
5. Utvärdering av undervisningens kvalitet är kontinuerlig. En skicklig lärare omprövar ständigt sina undervisningsmetoder och är beredd att anpassa dem vid behov.

Vad är undervisningens kvalitet i förskolan?

1. Undervisningen bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet.
2. Undervisningen planeras och bedrivs av legitimerade förskollärare.
3. Det finns en balans mellan omsorg, utveckling och lärande i utbildningen.
4. Alla kunskapsområden behandlas i undervisningen och behandlas i tillräckligt hög grad.
5. Undervisningen är både planerad och spontan. Den kan både bedrivas samlat och integrerat under dagen.
6. Lek är en del av undervisningen och initieras av både barnen och personalen.
7. Lämpligt material finns tillgängligt både inomhus och utomhus och används på ett medvetet vis.
8. Man kan tydligt se att undervisningen har lett till lärande och utveckling hos barnen.

13.2 Bedömning och betygssättning

Bedömning och betygssättning är ett nytt skollags- och läroplansområde inom Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete sedan 2024. I Skolverkets nationella kvalitetssystem ställs undervisningens kvalitet sida vid sida med lärares bedömningskompetens. Rektorers pedagogiska ledarskap syftar till att förbättra båda områdena.

I Kungälv kommun arbetar både grundskolor och Mimers Hus gymnasium med sambedömning och gemensam analys av betygsresultat för att öka likvärdigheten och förbättra lärarnas bedömningskompetens. Det är viktigt att detta arbete pågår kontinuerligt under läsåret, inte bara i samband med betygssättningen. För att uppnå kvalitativa bedömningar måste undervisningen också tydligt planeras utifrån kursplaner och betygsriterier, samtidigt som elevernas lärande dokumenteras kontinuerligt.

I både grundskolan och gymnasieskolan behöver kommunikationen med eleverna om betygssättningen stärkas. Återkopplingen till eleverna är central för att alla elever ska veta hur de ligger till i sin kunskapsutveckling. På samhällsprogrammet på Mimers Hus gymnasium har man testat en resultatmodul i Teams för att underlätta för eleverna att följa sina kursresultat. Satsningen kommer att utvärderas för att se om den bör breddas till hela skolan.

Så här går vi vidare

- Hela sektorn från förskola till gymnasiet kommer att bedriva ett utvecklingsarbete för att stärka den röda tråden genom utbildningskedjan. Detta förväntas leda till ökad likvärdighet i bedömningen och betygssättningen. På Mimers Hus gymnasium fortsätter sambedömningen att förbättras. Rektorerna kommer att stärka samarbetet inom arbetslagen och ämneslagen kring bedömningsfrågor och ämnesansvariga kommer att ges fortbildning i dessa frågor.

Vad består lärares bedömningskompetens av?

- Lärares bedömningsunderlag – utformning av bedömningsunderlag, formella och informella bedömningssituationer samt analys/sammanvägning av betygsunderlag.
- Formativ bedömning i relation till eleverna – bedömning för att ge återkoppling till eleverna om deras kunskapsutveckling i syfte att stärka deras lärande.
- Bedömning för att planera och utvärdera undervisningen – se resultatet av undervisningen för elevernas kunskapsutveckling och identifiera förändringsbehov.
- Kommunikation med elever om betygssättning.
- Tillämpning av bestämmelser om betygssättning.

Hur utövar rektor pedagogiskt ledarskap i frågor som rör bedömning?

- Analyser av lärarnas bedömning och betygssättning – rektor ska analysera skillnader i betygssättningen i olika ämnen och mellan nationella prov och slutbetyg.
- Sambedömning inom och mellan skolor.

13.3 Pedagogiskt ledarskap

Rektorns ansvar definieras i skollagen, där det står att det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av rektor. Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Detta brukar benämnas som pedagogiskt ledarskap. Inom det systematiska kvalitetsarbetet i Kungälv kommun fokuserar uppföljningen av det pedagogiska ledarskapet på rektorernas förmåga att utveckla undervisningens kvalitet.

Rektorens pedagogiska utvecklingsarbete har beskrivits tidigare i denna rapport. Utöver detta sker också ett medvetet arbete från sektorns verksamhetschefer för att skapa trygga och tillitsfulla forum för rektorer där konstruktiva samtal och kollegialt lärande kan ske. Rektorerna möter många utmaningar i sin roll. Kraven från omgivningen har ökat samtidigt som barnens och elevernas behov har blivit större. Trots att rektor har stort utrymme att skapa en organisation som möjliggör ett pedagogiskt ledarskap är det oftast resurserna som begränsar rektor att kunna utöva ledarskapet fullt ut. Detta gör sektorns stöd till rektorerna ännu mer centralt, för att stärka rektorerna att kunna navigera inom ett komplext uppdrag.

Så här går vi vidare

- Sektorn fortsätter att stödja rektorernas i deras pedagogiska ledarskap. Samtliga rektorer deltar i eller har slutfört det statliga rektorsprogrammet. Vertikala dialoger mellan verksamhetschef och rektor genomförs tre gånger per år utöver medarbetarsamtal och uppföljningssamtal. Rektorsgrupperna träffas varje vecka och utbyte sker områdesvis. Ledarforum för rektorer anordnas flera gånger per år med fokus på frågor som är viktiga för rektorernas ledarskap.

13.4 Digitalisering

Digitalisering är ett område inom Kungälv's systematiska kvalitetsarbete som följs upp i relation till hur det utvecklar undervisningens kvalitet. Kommunen har handlingsplaner för digitalisering på både sektors-, verksamhets-, förskole- och skolenhetsnivå. På varje skola och förskola finns digitala lärspridare (DLS) och IT-samordnare. Digitaliseringsarbetet utgår från digitala verktyg samt personalens och elevernas digitala kompetens.

På Mimers Hus gymnasium fortsätter fortbildningen inom digitalisering med inriktning på AI, där generativ AI har ökat lärandet men också förändrat bedömningstillfällen och examinationsformer. Kompetensutveckling ges även i provverktyg och pedagogisk planering. Gymnasiet bedöms ha hanterat digitaliseringen väl.

I grundskolan bedöms lärarna vara kompetenta att balansera digitala och analoga verktyg. I denna skolform kan digitala hjälpmedel i rätt sammanhang tillföra stora värden till undervisningen men kan i andra sammanhang bli ett oönskat distraktionsmoment. Som med alla verktyg kräver detta avvägningar.

I förskolan är digitalisering fortsatt under nationell debatt. Folkhälsomyndigheten har gett rekommendationer till föräldrar om begränsad skärmtid för små barn, men Skolverket har inte gett vägledning till skolpersonal i frågan och regeringen har inte ändrat läroplanen. På förskolorna fortsätter diskussionerna om hur användningen av digitala verktyg kan bli så ändamålsenlig som möjligt.

Så här går vi vidare

- Kontinuitetsplaner för verksamhetssystem inom skola och förskola är framtagna och kommer att förankras under nästa år. Konsekvensbedömningar kring Googles tjänster har också gjorts utifrån GDPR och personuppgiftshantering.
- Från 2024 genomförs digitala nationella prov och bedömningsstöd i årskurs 6, årskurs 9 och gymnasiet. Från och med nästa läsår blir samtliga nationella prov digitala. Kungälv kommun har förberett sig tekniskt och pedagogiskt för detta.

14. Ämnesbetyg

I denna rapport redovisas ämnesbetygen i årskurs 6, årskurs 9 samt kursbetyg i gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan. Syftet är att göra jämförelser mellan ämnen, årskurser och skolformer. Av utrymmesskäl publiceras inte betygsresultaten för årskurs 7 och 8 i rapporten.

Kungälvs kommuns betygsresultat för enskilda ämnen varierar i relation med riket. För årskurs 6 presterar Kungälvs kommun precis som förra året starkare inom naturorienterande ämnen och teknik. I svenska, engelska och matematik samt de praktiskt-estetiska ämnena ligger man närmare riket i resultat. I språkvalet moderna språk har man tydligt lägre betyg än riket, alltså behöver både undervisningens kvalitet och bedömningskompetensen ses över för detta ämne. Andelen elever som läser moderna språk i olika kommuner kan också påverka.

I årskurs 9 har eleverna i Kungälvs kommun starkast betyg jämfört med riket i två praktiskt-estetiska ämnen, hem- och konsumentkunskap och slöjd. Man ligger under riket i många andra ämnen, men det är minst skillnad gentemot riket för naturorienterande ämnen, teknik och matematik, något som stämmer överens med resultatet för årskurs 6. Även i årskurs 9 har eleverna i Kungälv lägre betyg i moderna språk och idrott och hälsa. I idrott och hälsa väntas åtgärder sättas in under nästa år för att skapa tryggare miljöer i högstadiets omklädningsrum.

Kungälvs kommuns betyg i svenska som andraspråk är lägre än riket för årskurs 6 och framför allt för årskurs 9. Det är samtidigt svårt att dra för stora slutsatser, eftersom det rör sig om ett mindre antal elever. Det varierar också mellan olika kommuner vilka nyanlända elever man tar emot, till exempel vilken utbildningsbakgrund som eleverna har. När det gäller betygen i modersmål för årskurs 9 så är de lägre än riket. Detta kan dock vara något positivt, eftersom det funnits en diskussion i riket om för högt satta betyg i modersmål. Under de senaste åren har flerspråksenheten i Kungälv arbetat medvetet med bedömning och betygssättning för att sätta mer rättvisande betyg.

När det gäller gymnasiegemensamma kurser så har kurser som läses av elever på högskoleförberedande program generellt sett högre betygsresultat än kurser som läses av elever på yrkesprogram. Det gäller för samhällskunskap, historia och naturkunskap. Kurserna i svenska och engelska har dock en något större jämnhet mellan olika program. En förklaring kan vara Mimers Hus gymnasiums arbete med extra anpassningar för dessa ämnen.

Precis som för de nationella proven varierar betygsresultaten i matematik beroende på vilka program som läser de olika kurserna. Detta syns inte bara för yrkesprogrammen utan även för matematikkurser som läses av elever från samhällsvetenskaps- och ekonomiprogrammet. Under en längre tid har sökmönstren för gymnasieskolan förändrats. Fler elever läser högskoleförberedande program än tidigare och särskilt på samhällsvetenskapsprogrammet finns många elever med stödbehov. Detta påverkar också matematikkurserna.

Så här går vi vidare

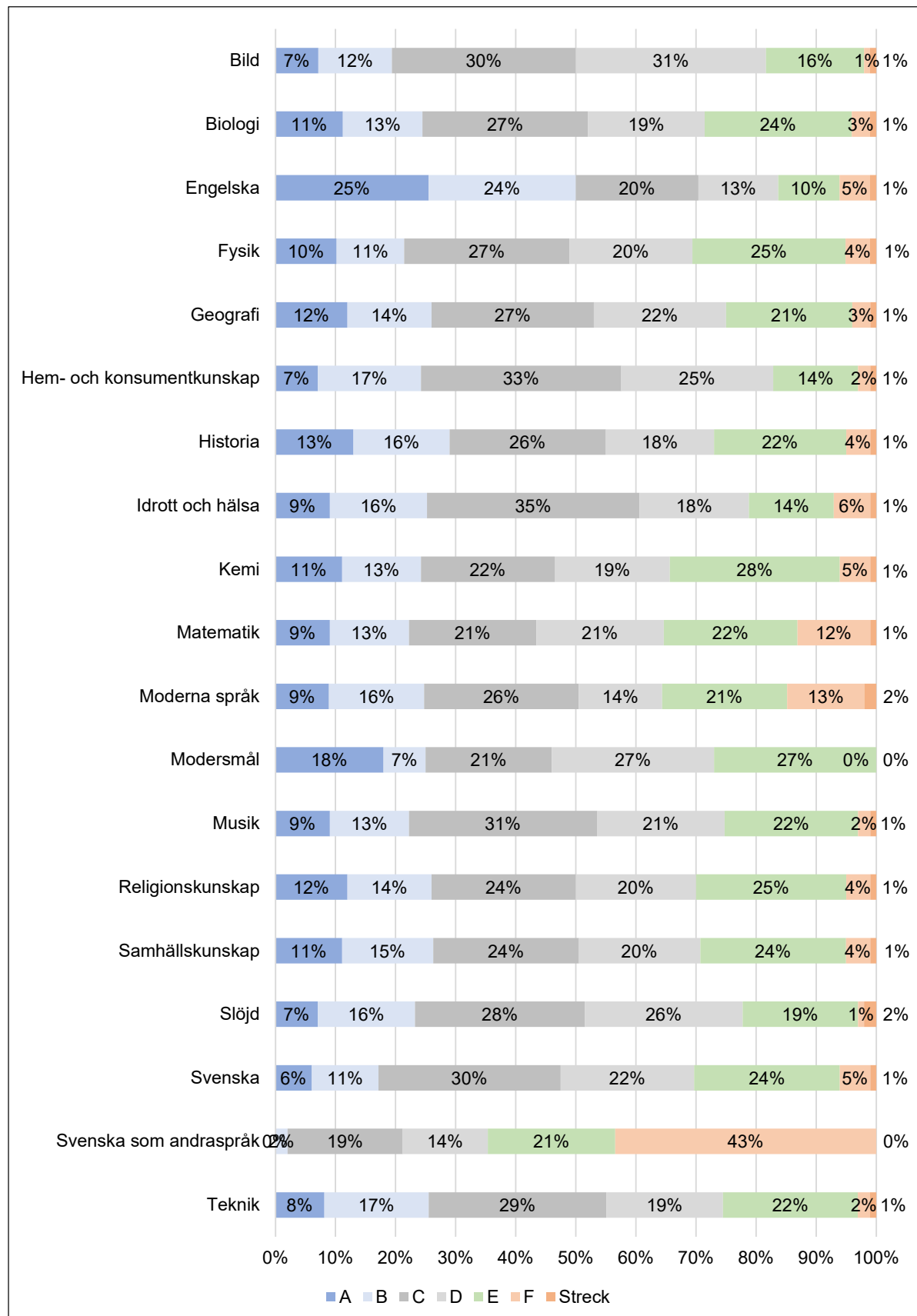
- Rektorer kommer fortsatt att analysera ämnesbetygen som en del av skolornas systematiska kvalitetsarbete. Utifrån detta följer rektorn i samtal med lärarna upp resultatet för respektive ämne, både utifrån undervisningens kvalitet och lärarnas bedömningskompetens.

Genomsnittlig betygspoäng för årskurs 6 och 9

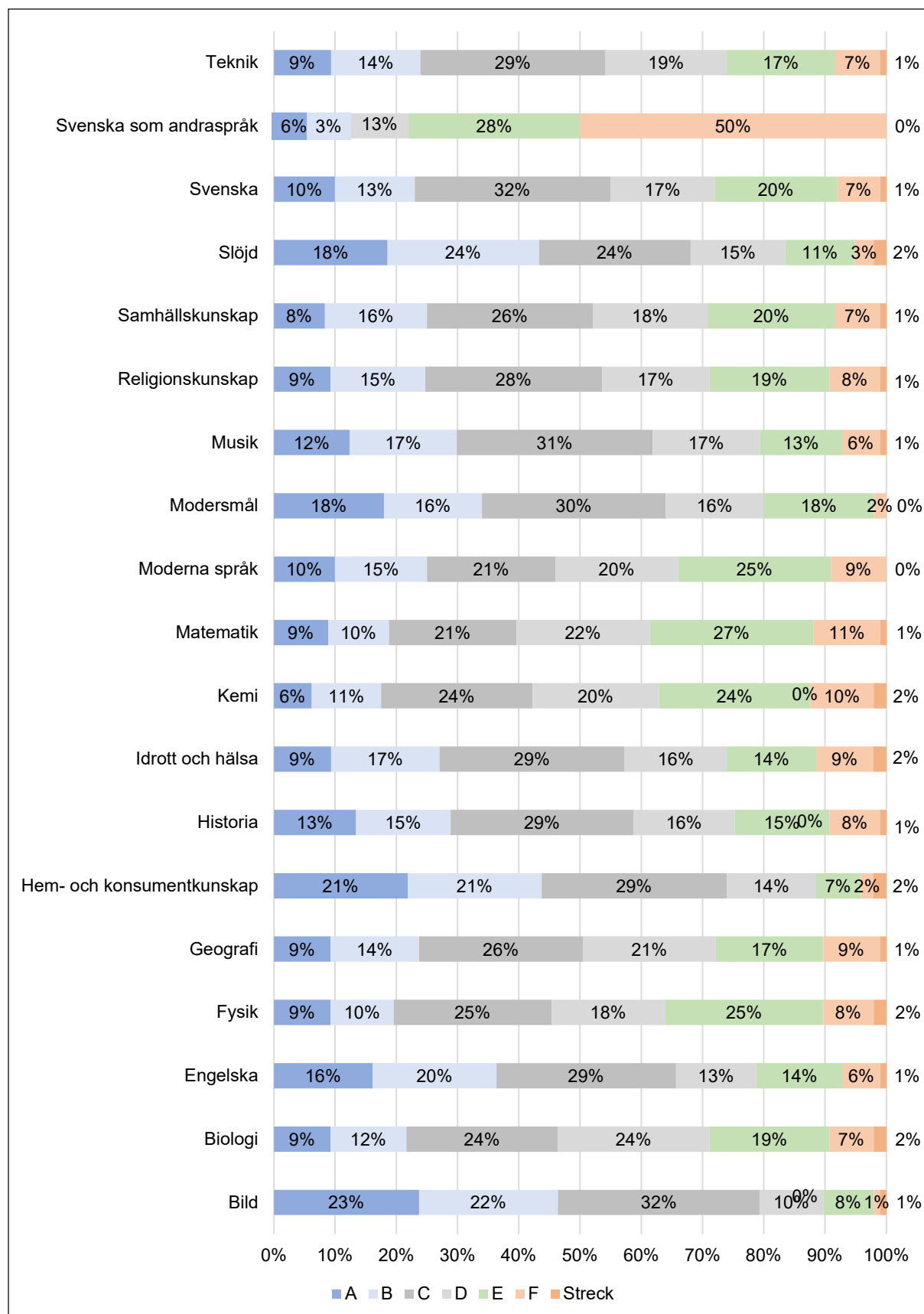
I Kungälv kommun har vissa skolor blockbetyg i de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena, medan andra sätter enskilda betyg för samtliga dessa ämnen. I tabellen nedan publiceras genomsnittlig betygspoäng för båda varianter.

	Årskurs 6	Årskurs 6	Årskurs 9	Årskurs 9
Ämne	Kungälv	Riket	Kungälv	Riket
Bild	13,9	14,0	15,9	14,9
Biologi	13,7	13,1	13,0	13,2
Engelska	15,3	15,0	14,3	15,0
Fysik	13,4	12,9	12,7	12,8
Geografi	13,7	13,2	13,1	13,4
Hem- och konsumentkunskap	14,2	14,0	15,6	14,9
Historia	13,7	13,1	13,7	13,6
Idrott och hälsa	13,8	13,7	13,3	14,4
Kemi	13,2	12,7	12,3	12,8
Matematik	12,3	11,9	11,8	12,1
Moderna språk, språkval	12,5	14,0	12,8	14,0
Modersmål	14,1	14,1	14,7	16,6
Musik	13,8	13,8	14,1	14,7
Naturorienterade ämnen (block)	12,9	13,5	-	-
Religionskunskap	13,5	13,2	13,1	13,6
Samhällskunskap	13,4	13,1	13,2	13,4
Samhällsorienterade ämnen (block)	15,2	13,7	-	-
Slöjd	13,9	13,6	15,2	14,8
Svenska	13,0	12,8	13,3	13,7
Svenska som andraspråk	7,4	7,9	5,0	9,1
Teknik	14,0	13,2	13,4	13,8

Ämnesbetyg årskurs 6 VT24

Ämnesbetyg årskurs 9 VT 24

Kursbetyg gymnasiegemensamma ämnen

I tabellen här nedanför presenteras resultatet för de vanligaste kurserna inom de gymnasiegemensamma ämnena, både andelen elever med A-F samt den genomsnittliga betygspoängen. Resultaten avser alla elever i år 1-3 som gick på Mimers hus gymnasium fram till och med vårterminen 2024.

92 procent av eleverna som skrev ett gymnasiearbete hade godkänt betyg. Gymnasiearbetet har bara två betygssteg, betyget E respektive betyget F.

	A	B	C	D	E	F	Betygspoäng
Engelska 5	8%	19%	33%	20%	17%	3%	14,0
Engelska 6	8%	17%	31%	25%	16%	3%	13,9
Historia 1a1	6%	7%	22%	33%	27%	4%	12,8
Historia 1b	19%	14%	21%	21%	20%	3%	14,2
Idrott och hälsa 1	7%	13%	27%	25%	21%	7%	12,8
Matematik 1a	2%	2%	6%	22%	56%	12%	9,8
Matematik 1b	3%	7%	17%	23%	42%	7%	11,5
Matematik 1c	23%	18%	25%	18%	14%	3%	15,1
Matematik 2b	1%	4%	9%	19%	46%	18%	9,2
Matematik 2c	13%	16%	23%	25%	15%	8%	13,5
Matematik 3b	0%	4%	5%	19%	31%	40%	7,0
Matematik 3c	16%	14%	20%	23%	20%	6%	13,7
Matematik 4	12%	14%	16%	27%	21%	10%	12,7
Naturkunskap 1a1	0%	2%	12%	24%	49%	11%	10,1
Naturkunskap 1b	5%	11%	20%	32%	26%	7%	12,4
Religionskunskap 1	9%	10%	19%	23%	30%	9%	12,3
Samhällskunskap 1a1	1%	3%	20%	38%	30%	8%	11,4
Samhällskunskap 1b	13%	20%	27%	24%	13%	2%	14,6
Svenska 1	5%	11%	22%	25%	32%	5%	12,5
Svenska 2	8%	12%	22%	24%	27%	6%	12,8
Svenska 3	4%	9%	22%	19%	32%	13%	11,2
Svenska som andraspråk 1	1%	6%	24%	25%	28%	10%	10,9
Svenska som andraspråk 2	10%	3%	26%	26%	32%	3%	12,8
Svenska som andraspråk 3	0%	0%	10%	10%	70%	10%	9,8

15. Nationella prov

Nationella prov genomförs i årskurs 3, 6 och 9 i grundskolan, i gymnasieskolan samt i vuxenutbildningen. I vuxenutbildningens fall samlar Skolverket inte in någon nationell statistik. De nationella proven utgör ett stöd för en likvärdig och rättvis bedömning samt betygssättning av elevens kunskaper. I Kungälv kommun presenteras resultaten också i huvudmannarapporten för att ge en kompletterande bild av elevernas kunskapsresultat.

Generellt sett är det svårt att jämföra resultaten på nationella prov över tid. Trots att Skolverket strävar efter att hålla de nationella proven likvärdiga mellan olika år, finns alltid risken att olika års prov har olika svårighetsgrad. De nationella proven innehåller också ett begränsat antal bedömningstillfällen jämfört med betygssättningen, vilket kan förklara varför resultaten på nationella prov varierar mer än betygsresultaten.

Resultaten för Kungälv kommun i de nationella proven har både förbättrats och försämrats sedan förra året. För årskurs 3 har resultaten tydligt förbättrats i både svenska och matematik. För årskurs 6 är resultaten de samma för matematik, medan de har ökat något i engelska och sjunkit något i svenska. För årskurs 9 förbättras resultaten något i engelska, men sjunker något i matematik och sjunker ytterligare i svenska. Generellt rör det sig enbart om några procents förändring uppåt och nedåt i resultat.

I gymnasieskolan är resultaten på de nationella proven i hög grad beroende av vilka gymnasieprogram det är som skriver vilket prov. Precis som i grundskolan är resultaten för engelska höga och resultaten för svenska relativt jämna, medan resultaten på matematik varierar. De matematikkurser som läses av elever på naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet har förhållandevis goda resultat, medan resultaten avslutande kurser på yrkesprogrammen, samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är lägre.

Skolverket publicerar varje år statistik där resultaten på nationella prov jämförs med slutbetygen i årskurs 6 och 9 samt gymnasieskolan. Tanken är att detta ska spegla om betygssättningen är rättvisande, genom att skillnaden mellan provbetygen och ämnesbetygen bör vara så liten som möjligt. När man ser på Kungälv kommuns resultat framkommer detta:

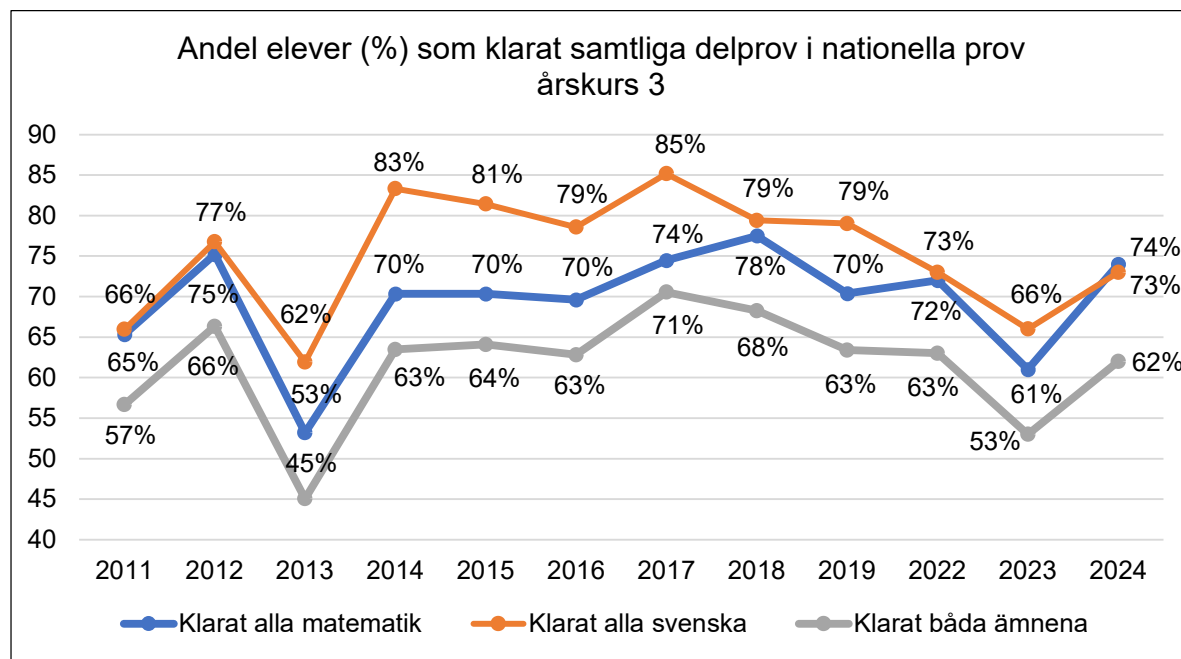
- För årskurs 6 och årskurs 9 i ämnena svenska, engelska och matematik så har eleverna i Kungälv kommun i högre grad än riket samma betyg på nationella provet som deras slutbetyg eller terminsbetyg, vilket är ett positivt resultat. Detta gäller för alla ämnen förutom matematik i årskurs 6.
- För gymnasieskolan är resultatet blandat. Kungälv har bättre överensstämmelse än riket mellan betyg på nationella prov och kursbetyg för Engelska 5, Engelska 6 och Matematik 3b. Man har samma överensstämmelse som riket för Matematik 1a samt lägre överensstämmelse än riket för Svenska 1, Svenska 3 och Matematik 2b. Resultat saknas för Matematik 3c och Matematik 4.

Så här går vi vidare

- Under nästa år kommer workshops om nationella prov att göras med rektorsgrupperna för grundskolan och gymnasiet. Statistiken om jämförelser mellan provbetyg och ämnesbetyg kommer i samband med det att analyseras mer ingående på skolnivå.

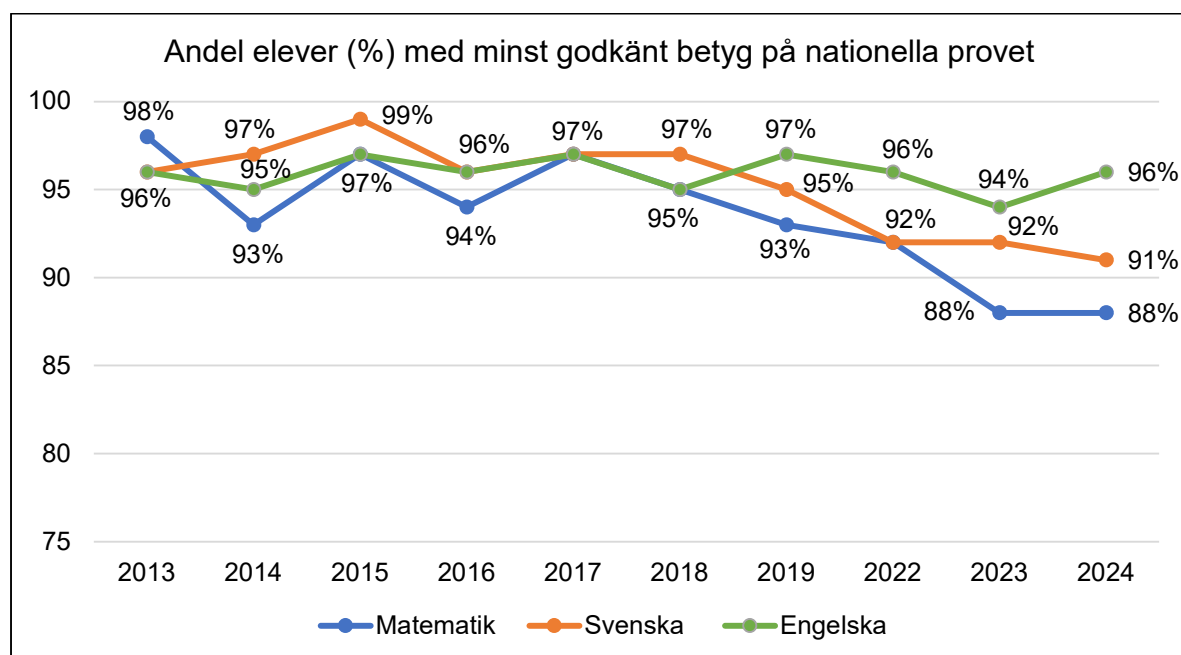
Nationella prov i årskurs 3

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år i på grund av pandemin. Diagrammet är relativt förstorat/inzoomat, vilket gör att förändringar på enbart 1-2 procentenheter visuellt sett kan se betydligt större ut än vad de är.

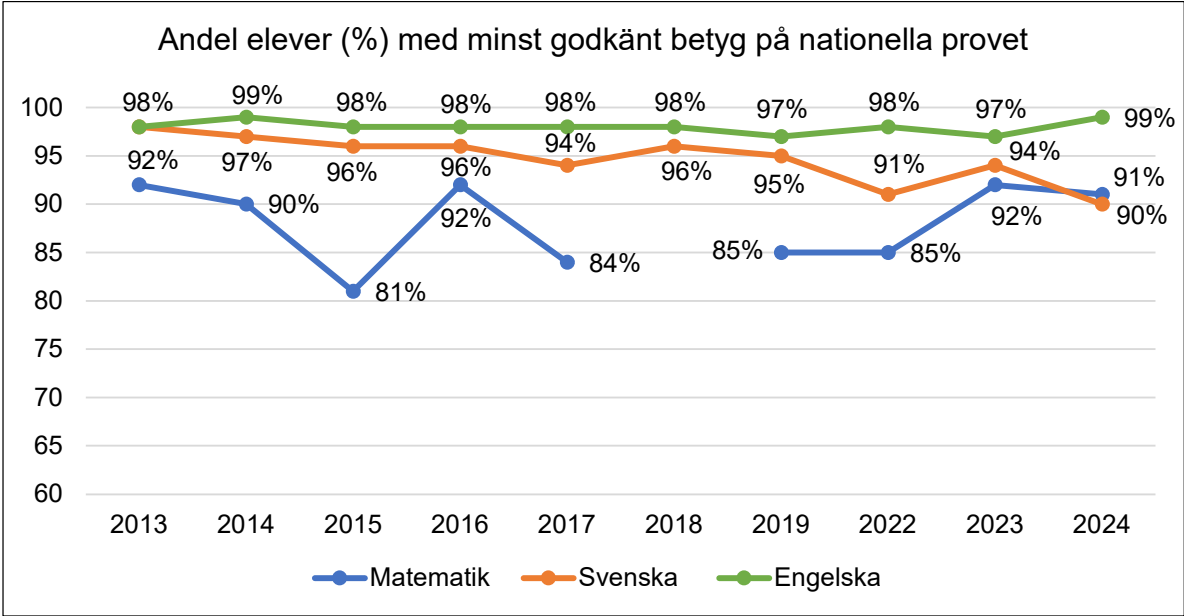
Nationella prov i årskurs 6

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år på grund av pandemin. Även här är relativt förstorat/inzoomat.

Nationella prov i årskurs 9

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år på grund av pandemin. Resultatet för matematik år 2018 saknas eftersom ett ersättningsprov användes. Även detta diagram är relativt förstorat/inzoomat.

Nationella prov i gymnasieskolan

Nationella prov görs enbart i den högsta avslutande kursen som är en del av programstrukturen på elevens program. För yrkesprogrammen är till exempel Matematik 1a den högsta avslutande kursen, medan på naturvetenskapsprogrammet är det Matematik 4. På vissa gymnasieprogram skiljer det sig åt mellan inriktningarna vilken kurs som är avslutande.

	Andel elever som har godkänt provbetyg
Engelska 5	95%
Engelska 6	98%
Matematik 1a	72%
Matematik 2b	65%
Matematik 3b	61%
Matematik 3c	87%
Matematik 4	92%
Svenska 1	82%
Svenska 3	88%
Svenska som andraspråk 1	67%
Svenska som andraspråk 3	100%

16. Trygghet och studiero

Skolinspektionens och Göteborgsregionens elevenkäter genomförs årligen för grundskolan och gymnasieskolan. Från och med 2024 så redovisas enkätresultaten kring trygghet och studiero i huvudmannens rapport under hösten. Skälet till detta är att resultaten kommer i maj och att huvudmannens rapport under våren ligger för långt bort i tid, trots att temat där är normer och värden. En fördjupad presentation av elevenkäten i sin helhet genomförs även årligen för utskottet för bildning och lärande (UBL).

I elevenkäterna ställs flera frågor om trygghet och studiero. Inom Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete är fokus framför allt på frågorna "Känner du dig trygg i skolan?" och "Hur ofta är det arbetsro på lektionen?". I denna del av rapporten redovisas resultat för dessa frågor. Här nedan finns en sammanfattning av årets resultat. Enkäten genomfördes i februari/mars 2024.

Trygghet

- Elevernas upplevda trygghet har ökat för årskurs 5, minskat för årskurs 8 och ligger på samma nivå för gymnasieskolan jämfört med förra årets elevenkät. Årskurs 8 har en större förändring gällande den upplevda tryggheten, som främst är kopplat till Ytterbyskolan.
- Resultatet för riket ligger på samma nivå som förra året. Kungälv kommun resultat ligger generellt på samma nivå som riket förutom i årskurs 8.

Studiero

- Elevernas upplevda studiero har ökat för årskurs 5 samt gymnasieskolan och minskat för årskurs 8 jämfört med förra året. Resultatet för riket har ökat marginellt. Kungälv kommun resultat ligger under riket.

Frågor om trygghet och studiero på kommunnivå

Årskurs 5

Känner du dig trygg i skolan?

	2024	2023	Differens
Kungälv kommun	7,8	7,7	+0,1
GR	7,8	7,7	+0,1
Riket	7,7	7,7	0

Kungälv kommun resultat kring trygghet i årskurs 5 har ökat något sedan förra året. Resultatet är marginellt högre än riket och det samma som för GR.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2024	2023	Differens
Kungälv kommun	5,5	4,9	+0,6
GR	5,5	5,4	+0,1
Riket	5,5	5,4	+0,1

Kungälvskommuns resultat kring arbetsro i årskurs 5 har ökat sedan förra året. Resultatet ligger på samma nivå som riket och GR.

Årskurs 8

Känner du dig trygg i skolan?

	2024	2023	Differens
Kungälvskommun	6,5	7,3	-0,8
GR	7,4	7,4	-0,2
Riket	7,2	7,2	0

Kungälvskommuns resultat kring trygghet för årskurs 8 har tydligt minskat sedan förra året. Resultatet ligger under riket.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2024	2023	Differens
Kungälvskommun	5,1	5,3	-0,2
GR	5,7	5,6	+0,1
Riket	5,7	5,5	+0,2

Kungälvskommuns resultat kring arbetsro har minskat något sedan förra året. Resultatet ligger under riket.

Gymnasieskolan

Känner du dig trygg i skolan?

	2024	2023	Differens
Mimers hus år 2	7,8	7,8	0
GR	8,4	8,0	+0,4
Riket	8,0	8,0	0

Mimers Hus gymnasiums resultat kring trygghet ligger på samma nivå som förra året. Mimers Hus gymnasium ligger något under resultatet för riket samt under de GR-kommuner som genomfört enkäten för gymnasieskolan.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2024	2023	Differens
Kungälvskommun	5,8	5,7	+0,1
GR	6,3	6,3	0
Riket	6,5	6,4	+0,1

Mimers Hus gymnasiums resultat kring arbetsro har ökat marginellt sedan förra året. Mimers Hus resultat ligger under riket och GR.

Frågor om trygghet och studiero på skolnivå

Årskurs 5

I och med att det i många fall går relativt få elever per årskurs i en F-6-skola och de har färre lärare jämfört med 7-9 så är det naturligt att resultaten skiljer sig mer åt mellan olika år i F-6-skolorna. Marstrands skola har ett relativt litet antal elever i årskurs 5 och resultatet redovisas därför inte av integritetsskäl. Sparråsskolan hade inte årskurs 5 under 2023, eftersom man stegvis byggts ut till en F-6-skola.

Känner du dig trygg i skolan?

	2024	2023	Differens
Kungälvskommun	7,8	7,7	+0,1
Diseröds skola	7,9	8,5	-0,6
Fontinskolan	7,6	7,8	-0,2
Håltaskola	9,0	8,5	+0,5
Kareby skola	7,9	7,1	+0,8
Kastellegårdsskolan	7,5	7,9	-0,4
Kärna skola	7,4	7,6	-0,2
Kullens skola	7,4	6,7	+0,7
Olseröds skola	9,0	9,0	+/-0
Sandbackaskolan	7,4	6,0	+1,4
Sparråsskola	8,3	-	-
Tunge skola	7,5	6,9	+0,6

Den upplevda tryggheten i år är som störst på Håltaskola, Sparråsskola, Kareby skola och Diseröd skola. Den är som lägst på Kärna skola och Kullens skola.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2024	2023	Differens
Kungälvskommun	5,5	4,9	+0,6
Diseröds skola	5,5	5,1	+0,4
Fontinskolan	4,1	5,0	-0,9
Håltaskola	7,3	6,2	+1,1
Kareby skola	5,4	4,7	+0,7
Kastellegårdsskolan	5,7	4,7	+1,0
Kärna skola	4,9	4,7	+0,2
Kullens skola	6,0	4,1	+1,9
Olseröds skola	6,0	6,0	+/-0
Sandbackaskolan	4,8	3,7	+1,1
Sparråsskola	5,8	-	-
Tunge skola	6,0	5,2	+0,8

Den upplevda arbetsron är i år störst på Håltaskola och Kullens skola. Den är som lägst på Fontinskolan och Sandbackaskolan. Flera skolor har förbättrat sina resultat sedan förra året.

Årskurs 8

Känner du dig trygg i skolan?

	2024	2023	Differens
Kungälv kommun	6,5	7,3	-0,8
Ytterby	5,6	7,7	-2,1
Thorild	7,9	8,0	-0,1
Munkegärde	6,4	6,7	-0,3

Den upplevda tryggheten är som förra året störst på Thorildskolan, därefter kommer Munkegärdeskolan och sedan Ytterbyskolan.

Thorildskolans resultat kring trygghet har minskat marginellt, Munkegärdeskolans resultat har minskat något och Ytterbyskolans resultat har minskat tydligt.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2024	2023	Differens
Kungälv kommun	5,1	5,3	-0,2
Ytterby	4,6	5,1	-0,5
Thorild	6,1	6,1	0
Munkegärde	4,8	4,7	+0,1

Den upplevda tryggheten är som förra året störst på Thorildskolan, därefter kommer Munkegärdeskolan och sedan Ytterbyskolan med liknande resultat.

Munkegärdeskolans resultat har ökat marginellt, Thorildskolan ligger kvar på samma nivå som förra året och Ytterbyskolan har minskat.

Avslutande kommentar

Göteborgsregionens och Skolinspektionens elevenkäter är en viktig del av Kungälv kommunens systematiska kvalitetsarbete. Enkäterna både genomförs av samtliga kommunens skolor och ligger till grund för de analyser och förbättringar som genomförs på varje skola.

Trygghet och studiero är ett fokusområde för sektor bildning och lärande och en tydligt prioriterad fråga för politiken. I huvudmannens rapport från juni 2024 presenterades både analys och åtgärder kopplat till trygghet och studiero. Dessa åtgärder ligger fast och kommer att genomföras. Resultaten från Göteborgsregionens elevenkät visar också att åtgärderna är nödvändiga.

Denna behandling '2/25 Kulturpolitisk policy' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Policy för Kungälvskommuns kommunala grundskolors skolgårdar

Policy

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/0493

Beslut: 2023-10-05 kommunfullmäktige §151/2023

Beredande politiskt organ: Beredningen för lärande och kultur

Ersätter tidigare beslut KS2022/0834 Kommunfullmäktige § 75/2022

Giltighetstid: 2028-12-31

Dokumentansvarig: Sektor bildning och lärande

Senast uppdaterad av: Nämndsekreterare

Innehållsförteckning

Förord	3
Inledning	3
Syfte	4
Begreppsdefinition	4
Relation till andra styrdokument.....	5
Plan- och bygglagen.....	5
Skollagen	5
Kungälv kommun Idrottspolitiska program.....	5
Kungälv kommun strategiska mål	5
Forskningsresultat och fakta	6
Kvaliteter och innehåll av skolgårdar	6
Med en kvalitativ skolgård finns möjlighet att bedriva uteundervisning.....	7
Framtida vision	8
Sammanfattning	9
Uppföljning	9
Källhänvisning.....	10

Förord

Beredningen för lärande och kultur har under 2023 reviderat policyn för Kungälv kommun kommunala grundskolor utifrån gällande styrdokument och relevanta studier.

Under mandatperioden 2018–2022 hade beredningen för Bildning och lärande dialog med förvaltningen där de informerade om skolgårdar och hur de såg ut på de skolor som finns i kommunal regi i Kungälv kommun. Det framkom att förvaltningen efterfrågade av beredningen en inriktning och vision om hur skolgårdarna skall byggas vid nybyggnationer.

Beredningen har under mandatperioden (2018–2022) arbetet med frågan kring skolgårdarnas utformning. Beredningen för Bildning och lärande har sammanställt långsiktiga visioner kring skolgårdar i detta dokument, policy gällande Kungälv kommun kommunala grundskolors skolgårdar.

Inledning

På varje skola finns en skolgård. Hur stor den bör vara och hur den ser ut kan variera på många olika sätt, allt beror på hur behoven och grundförutsättningarna ser ut från början. Det finns många saker som en skolgård skall innehålla för att kunna gynna barns hälsosamma utveckling och vara en del i skolans verksamhet. Forskning visar att skolgårdarna fyller många viktiga delar i elevernas lärande, hälsa och sociala utveckling. Skolgårdens yta har betydelse för att kunna innehålla många olika varierande delar som ger eleverna möjlighet till att röra sig och få en god hälsa.

Sammantaget är yttorleken en grundförutsättning för utemiljöns kvalitet, för att fullfölja skolgårdens potential att gynna barns kognitiva, sociala och fysiska utveckling under rast och i undervisning och samtidigt bidra med ekologiska och sociala värden i lokalsamhället.

Därför behöver rymliga yttorlekar för utemiljöer i skola och förskola säkras¹.

För både lärande och folkhälsa är det viktigt med variationsrika och inspirerande utemiljöer som stimulerar barn och elever att vara ute på lediga stunder, uppmuntrar till lek, rörelse, social samvaro, skapande och upptäckarglädje, men också till stillhet, lugn och reflektion.

Beredningen för lärande och kultur har reflekterat över skillnaderna på skolgårdarna på de kommunala grundskolorna. Det verkar som om låg- och mellanstadier har olika möjligheter

till stor yta och många olika saker att göra på sin skolgård. Tittar man i stället på de högstadieskolor vi har i kommunal regi är avsaknaden till olika aktiviteter stor. Hur kommer sig detta? Minskar behovet att röra på sig och vilja göra saker på rasten med åldern?

¹ Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021). s.3.

Syfte

Allt arbete som rör elevers hälsa, lärande och utveckling, på alla nivåer i vår organisation, är av stor betydelse att beakta. Detta policydokument för Kungälv kommun kommunala skolgårdar är ett stöd för organisationens framtida planeringsarbete med hur skolgårdarna bör utformas. Här beskriver vi för bildning och lärande beredningen våra visioner om de framtida kommunala skolgårdarna i Kungälv kommun.

Syftet med policyn är att skapa en gemensam riktning för utvecklingen av de kommunala grundskolornas skolgårdar. Policyn skall bidra till att öka likvärdigheten och kvalitén på våra grundskolors skolgårdar. De skall anpassas och vara likvärdiga och alla elever skall få rörelseutmaning utefter möjlighet och behov. Det innebär även att elever med minskad rörelseförmåga skall få möjlighet till fysisk aktivitet på de grundskolornas skolgårdar.

Beredningen för lärande och kultur föreslår att denna policy för Kungälv kommun kommunala grundskolors skolgårdar ligger till grund för en ny skolgårdshandlingsplan för de kommunala grundskolorna i kommunen.

Begreppsdefinition

Begreppet skolor i policyn innebär den kommunala anpassade skolan och de kommunala grundskolor som finns i Kungälv kommun.

Tolkning av ordet skolgårdar är de platser där eleverna är utomhus och kan utmanas till rörelse, lek och kunskap.

Begreppet likvärdighet innebär att alla elever skall ha tillgång till rörelseutmaningar utomhus oavsett vilken kommunal grundskola eleven går på i Kungälv kommun. Hur verksamheten skall utformas för att nå målet kan variera beroende på skolornas möjligheter och förutsättningar.

I Kungälv kommun skrift om policy för styrdokument står följande; *En policy är en övergripande avsiktsförklaring, som vägleder och anger förhållningssätt samt vilka värden som ska beaktas*²

² Policy för styrdokument Kungälv kommun

Relation till andra styrdokument

Här beskrivs vilka olika styrdokument som policyn förhåller sig till.

Plan- och bygglagen

I dagsläget är skolgårdar helt oreglerade i skollagstiftningen. Det fanns tidigare en statlig föreskrift för hur stor en skolgård skulle vara. Dock nämns det i plan- och bygglagen att en obebyggd tomt som ska bebyggas till skolverksamhet ska ha tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek eller utevistelse i anslutning till verksamheten eller i dess närhet³. Det står även att friytor ska prioriteras framför andra typer av ytor och bebyggelse om det är brist på utrymme för utevistelse.

Skollagen

I skollagen står det om rektorns ledningsansvar och beslut. Rektorn ansvarar för det pedagogiska arbetet på skolenheten. I skollagen definieras en skolenhet som en verksamhet där det finns en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra. *Verksamhet som inte bedrivs i förskolans eller skolans byggnader men som ändå ingår i enheten kan till exempel vara skolgårdar eller idrottsplatser i nära anslutning till byggnaderna*⁴.

Kungälv kommun Idrottspolitiska program

I kommunens idrottspolitiska program står det om vikten av att alla i Kungälv kommun har en god hälsa och upplever att de har livskvalité. Under avsnittet skola står det bland annat om att det skall finnas mötesplatser för idrotten och skolan. Skolans utemiljö skall inspirera till lek, rörelse och att det skall skapas möjligheter till gemensamma aktiviteter.

Kungälv kommun strategiska mål

Policy för Kungälv kommun kommunala grundskolors skolgårdar tar även hänsyn till kommunfullmäktiges strategiska mål inom utbildningsområdet som är:

- att ge goda förutsättningar för livslångt lärande. Kommunen är som huvudman ansvarig för den kommunala utbildningen. Det politiska ansvaret innebär att skapa så goda förutsättningar som möjligt för det livslånga lärandet. Det handlar bl.a. om elevhälsa, bra och välutbildade lärare och skolledare, IT, läromedel och lokaler mm. Det handlar också om ledning och styrning av en omfattande organisation, att rätt beslut fattas på rätt nivå⁵.

³ PBL 2 kap 9–10§§

⁴ 1 kapitlet 3 § och 2 kapitlet 9 § skollagen.

⁵ Kungälv Trion 2021–2022

Forskningsresultat och fakta

Forskningen visar att skolgårdar fyller många viktiga behov, där ändamåls egen yta är en förutsättning för att kunna skapa och bibehålla kvalitet.

Många olika saker behöver rymmas för att skolgården ska kunna främja barns hälsosamma utveckling, samt bidra till skolverksamhet och lokalsamhället. Varje skolas kontext är också unik, där många olika faktorer spelar roll.

En sammantagen bild av forskningen visar att storleken av gården har stor betydelse, eftersom ytan krävs för att rymma en mängd olika typer av platser och element som tillsammans skapar god funktion.

Enligt SCB:s kartläggning Grundskolor och friytor får barn i grundskolor får allt mindre skolgårdar att leka på och det är stora skillnader mellan olika delar av landet.

- Friytan minskar, 44 m² / elev
- 40 % av alla grundskoleelever har för liten skolgård
- Storstäderna är generellt sämst
- Norra Sverige & glesbygd generellt bäst
- Friskolor hade i snitt 18 m² mindre friyta per elev, jämfört med kommunala skolor.

Kvaliteter och innehåll av skolgårdar

Det är tre grundläggande kvaliteter som ska finnas på skolgården

som alla kräver areal: förutsättningar för **fysisk aktivitet**, **naturkontakt** samt **socialt liv**. Dessa tre kvaliteter är helt grundläggande för att en skolgård ska vara välfungerande för de många olika funktioner som skapar kvalitet för alla barn samt för skola och samhälle.

”Skolgårdar på över 10 000 kvm tycks ha särskilt goda förutsättningar att rymma alla dessa funktioner. Alltför små ytor begränsar leken och aktiviteten och kan ge upphov till problem såsom aggressivt eller undvikande beteende hos barn, låg fysisk aktivitet och fetma. Trängsel gör det dessutom svårt att uppnå god social samvaro, med plats för barn med olika ålder, könstillhörighet och funktionsvariation.”⁶

⁶ Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021).(s.3).

För att främja fysisk aktivitet behövs:

- ytstorlek i sig
- vegetation
- varierad topografi
- slingrande gångar
- dynamik i gestaltningen
- lösa lekobjekt
- fast lekutrustning
- hårdgjorda ytor
- sportytor

Naturkontakt kopplat till lärande, lek och återhämtning främjas bland annat av olika typer av vegetation och odling.

Det sociala livet på skolgården främjas av:

- en tillräcklig yta relaterat till antalet barn
- lösa lekobjekt
- varierade, gröna miljöer.

För att barn oavsett köns, ålder och funktionsvariationer ska kunna använda skolgården på lika villkor krävs en variation av funktioner och ytor. Grönska är viktig ur flera aspekter för skolgårdens kvalitet men kräver area för att kunna utveckla och bibehålla kvaliteten utan att slitaget blir för högt.

Med en kvalitativ skolgård finns möjlighet att bedriva uteundervisning

Det finns flera studier som visar på de positiva fördelarna av uteundervisning. Linköpings universitet har gjort en forskningssammanställning, Klassrum med himlen som tak, som visar att utomhusundervisning leder till en lång rad positiva effekter för elever i grundskoleålder till exempel⁷:

- Förbättrad inläring

⁷ Klassrum med himlen som tak, En kunskapsöversikt om vad utomhusundervisning betyder för lärande i grundskolan, Faskunger et al, Skrifter från Forum för ämnesdidaktik vid Linköpings universitet nr 10 © 2018 Linköpings universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och Utenavet.

KUNGÄLV KOMMUN

- Ökad kognitiv förmåga, förbättrad koncentration, förbättrat arbetsminne och förhöjd studiemotivation var andra viktiga effekter.
- Utomhusundervisning leder till ökad fysisk aktivitet, bättre matvanor och ökad naturkontakt hos eleverna
- Nästan alla studier på området redovisar positiva resultat (93 % för naturkunskap). I stort sett ingen studie har negativa resultat

Effekter av ökad undervisning utomhus:

- Ökat självförtroende hos elever
- Bättre processfärdigheter i naturvetenskap
- Ökad förståelse för design och teknologi
- Ökad stolthet över lokalsamhället
- Högre motivation till inläring
- Ökat ansvarstagande
- Mer lek och rörelse
- Ökad motivation till hälsosammare matvanor
- Ökad motivation till att träna/motionera

Fördelar med uteundervisning:

- Utomhusmiljön har stor potential att bidra till en ny pedagogik
- Elever lär av varandra och elever och lärare lär sig saker tillsammans
- Främjar delaktighet, inflytande, reflektion och kreativt skapande
- Gynnar elever med låg motivation till traditionell undervisning
- Leder till ökad fysisk aktivitet, välbefinnande och hälsa
- Leder till ökad naturkontakt

Framtida vision

Beredningen lärande och kulturs framtidsvision om skolgårdar i Kungälv kommunala skolor är att:

- Ytan ska vara tillräckligt stor utifrån forskningsresultat så att kvalitén blir ändamålsenlig
- Skolgården ska bidra till fysisk aktivitet, naturkontakt och social samvaro
- Ytan ska vara varierad
- Möjlighet till utomhusundervisning ska beakta
- Barnen bör involveras i framtagandet av utformningen så att de känner sig involverade och skadegörelse minskar
- Skolgårdarna skall vara inkluderande för alla elever

Sammanfattning

På varje skola finns en skolgård. Hur stor den bör vara och hur den ser ut kan variera på många olika sätt, allt beror på hur behoven och grundförutsättningarna ser ut från början. Det finns många saker som en skolgård skall innehålla för att kunna gynna barns hälsosamma utveckling och vara en del i skolans verksamhet.

Sammantaget är ytstorleken en grundförutsättning för utemiljöns kvalitet, för att fullfölja skolgårdens potential att gynna barns kognitiva, sociala och fysiska utveckling under rast och i undervisning och samtidigt bidra med ekologiska och sociala värden i lokalsamhället.

Därför behöver rymliga ytstorlekar för utemiljöer i skola och förskola säkras⁸.

Det är tre grundläggande kvaliteter som ska finnas på skolgården som alla kräver areal: förutsättningar för **fysisk aktivitet**, **naturkontakt** samt **socialt liv**. Dessa tre kvaliteter är helt grundläggande för att en skolgård ska vara välfungerande för de många olika funktioner som skapar kvalitet för alla barn samt för skola och samhälle.

Det finns flera studier som visar på de positiva fördelarna av uteundervisning. Klassrum med himlen som tak visar att utomhusundervisning leder till en lång rad positiva effekter för elever i grundskoleålder. Därför är det av stor vikt att kommunen tänker in ett utrymme på skolgården som kan fungera i uteundervisningen.

Uppföljning

I samband med att Policy för Kungälv kommun kommunala grundskolors skolgårdar revideras varje mandatperiod blir ansvariga politiker uppdaterade och dialog förs om utvecklingen inom området.

⁸ Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021).(s.3).

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Källhänvisning

Grundskolor och friytor Nationell kartläggning och uppföljning av grundskoleelevers tillgång till friytor 2014–2017.

<https://www.boverket.se/contentassets/7f6b1586a5504fcfa11ea370f73b2b05/rapport-grundskolor-och-friytor.pdf> (hämtat 2022-02-15)

Hälsofrämjande och pedagogiska utemiljöer för elever. Motion 2018/19:2737 av Jonas Eriksson och Rebecka Le Moine (båda MP) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/halsoframjande-och-pedagogiska-utemiljoer-for_H6022737 (hämtat 22-02-15)

Kungälv kommun: Idrottspolitiska program. KS2018/1043

<https://www.kungalv.se/siteassets/dokument/kommun-och-politik/styrdokument/for-invanare-och-foretagare/idrottspolitiskt-program.pdf> (hämtat 2022-02-15)

Jansson, M., Schneider, J., Mårtensson, F., Kylin, M., & Fridell, L. (2021). Rum för skolans utemiljö– Fördjupad analys kring yta för förskolegård och skolgård.

https://pub.epsilon.slu.se/23467/1/jansson_m_et_al_210428.pdf (hämtad 22-02-17)

Kungälvstrion 2021–2022 <https://www.kungalv.se/siteassets/dokument/kommun-och-politik/arsredovisning/budgetdirektiv-kungalvstrion-2021-2022-slutversion-8-april-2020.pdf>, hämtad 2021-12-09

Kungälv kommun: Policy för styrdokument Kungälv kommun. KS2019/1577

<https://www.kungalv.se/siteassets/dokument/kommun-och-politik/styrdokument/kommunens-interna/policy-for-styrdokument.pdf> (hämtad 21/3 2022)

Denna behandling '4/25 Övrigt' har inget tjänsteutlåtande.